

# **DPS**

**DANSK PSYKIATRISK  
SELSKAB**

**ÅRSBERETNING**

**1998**

<b>INDHOLD</b>	<b>side</b>
<b>1. Formandens beretning 1998</b>	
1.1. Medlemstal	5
1.2. Medlemsmøder	5
1.3. DPS's struktur	6
1.4. Bestyrelsen	7
1.5. Dansk Psykiatrisk Selskabs arbejde	8
<b>2. Beretning fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk sektion for året 1998</b>	12
<b>3. Medlemsbrevet</b>	16
<b>4. Udvalg under DPS</b>	
4.1. Uddannelsesudvalgene	16
4.1.1. I-kursusudvalgene	16
4.1.1.1 Vest	16
4.1.1.2.Øst	17
4.1.2. Videreuddannelsesudvalget, voksenpsykiatri	17
4.1.3. Videreuddannelsesudvalget, børne- og ungdomspsykiatri	19
4.1.4. Efteruddannelsesudvalget	23
4.2. Behandlingsudvalgene	25
4.2.1. Udvalget for psykoterapeutiske behandlingsmetoder	26
4.2.2. Udvalget for socialpsykiatriske behandlingsmetoder	27
4.2.3. Udvalget for biologiske behandlingsmetoder	27
4.3. Diagnoseudvalget	28
4.4. Forskningsudvalget	30
4.5. Kvalitetsudviklingsudvalget	32
4.6. Ad hoc udvalg vedrørende Klinisk sexologis fremtidige placering i psykiatri	34
4.7. Ad hoc udvalg vedrørende ikke-psykotiske tilstande	34
4.8. Ad hoc gruppen vedrørende evt. deling af DPS	35
4.9. Ad hoc udvalget vedrørende registrering af psykiatriske data i Landspatientregistret og i Det Psykiatriske Centralregister	36
<b>5. Fonde, bestyrelser m.v. med repræsentation fra DPS</b>	
5.1. Psykiatrisk Forskningsfond af 1967	37
5.2. Erik Strömngren-fonden	37

5.3.	Ole Rafaelsens Fond	37
5.4.	Fanny Miranda og Willy R. Rokbøll's Fond	38
5.5.	PsykiatriFonden	38
5.6.	Slagtermester Wørzner og hustru Inger Wørzner's mindelegat til fordel for forskning af sindslidelser	39
5.7.	Studenterrådgivningen	39
5.8.	Hjerneforeningen	40
<b>6.</b>	<b>Specialistnævnet, 14 råd, Inspektorordning og vurderingsudvalg</b>	
6.1.	Specialistnævnets gruppe af tilforordnede speciallæger (4)	
6.1.1.	Voksenpsykiatrisk sektion	40
6.1.2.	Børne- og Ungdomspsykiatrisk sektion	40
6.2.	14 konsulent	
6.2.1.	Voksenpsykiatrisk sektion	41
6.2.2.	Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion	41
6.3.	Inspektorordningen	
6.3.1.	Voksenpsykiatrisk sektion	41
6.3.2.	Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion	41
6.4.	Vurderingsudvalg vedrørende undervisningsstillinger	
6.4.1.	Voksenpsykiatri	42
6.4.2.	Børne- og ungdomspsykiatri	43
<b>7.</b>	<b>Faglige grupper</b>	
7.1.	Interessegruppen for transkulturel psykiatri	44
7.2.	Interessegruppen vedrørende misbrug	44
7.3.	Gerontopsykiatrisk interessegruppe	44
7.4.	Retspsykiatrisk interessegruppe	45
7.5.	Ungdomspsykiatrisk interessegruppe	47
7.6.	Interessegruppen for socialpsykiatri og familepsykiatri	47
7.7.	Psykotraumatologisk interessegruppe	48
7.8.	Interessegruppen for historisk psykiatri	49
7.9.	Oligofrenipsykiatrisk interessegruppe	49
7.10.	Interessegruppen for psykosomatik og liaisonpsykiatri	49
7.11.	International interessegruppe	50
<b>8.</b>	<b>Fraktionen af yngre psykiatere (FYP)</b>	<b>52</b>
<b>9.</b>	<b>Danske psykiatere og børnepsykiateres organisation (DPBO)</b>	<b>53</b>
<b>10.</b>	<b>Dansk Medicinsk Selskab</b>	<b>55</b>

<b>11. Nordisk samarbejde</b>	
11.1. Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomité (NPS)	56
11.2. Nordic Journal of Psychiatry	56
11.3. Nordisk arbejdsgruppe for børne- og ungdoms- psykiatrisk forskning	57
11.4. Nordisk Psykiater Kongres 2000	57
<b>12. Internationalt samarbejde</b>	
12.1. World Psychiatric Association	58
12.1.1. WPA Educational Network (voksenpsykiatri)	59
12.1.2. WPA Educational Network (Børne- og Ungdoms- Psykiatri)	60
12.2. Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS), sektion for børne- og ungdomspsykiatri/psykoterapi	60
12.3. Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS), sektion for voksenpsykiatri	61
12.4. European Society of Child and Adolescent Psychiatry	61
<b>13. DPS's råd for personidentificerbar forskning ved det psykiatriske centralregister</b>	62
<b>14. WHO Collaborating Center</b>	62
<b>15. Sundhedskomiteens psykiatriudvalg</b>	63
<b>16. Sundhedsstyrelsens rådgivningsgruppe vedrørende psykiatri</b>	63
<b>17. Udvalg vedrørende forslag til handlingsplan til fore- byggelse af selvmord i Danmark</b>	64
<b>18. Dansk Psykiatrisk Selskabs love</b>	66
<b>19. FYP's vedtægter</b>	72

## 1. Formandens beretning 1998

**1.1. MEDLEMSTAL****Medlemstal pr. 12.12.1997:**

Ordinære medlemmer .....	981
Æresmedlemmer .....	3
Alderspensionister og privatiserende .....	166
<i>I alt</i> .....	1150

Voksenpsykiatrisk sektion.....	1025
Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion.....	125
Fraktionen af yngre psykiatere.....	487

**Afgået ved døden i 1998:**

Magnussen, Gudmund  
 Hertz, Mogens  
 Fagan, Lise Grunnet  
 Olsen, Thomas  
 Jensen, Peter Skovgaard  
 Lund, Henrik Haldrup  
 Dahl, Vibeke  
 Munkvad, Ib

**Medlemstal pr. 09.12.1998:**

Ordinære medlemmer .....	982
Æresmedlemmer .....	3
Alderspensionister og privatiserende .....	176
<i>I alt</i> .....	1161

Voksenpsykiatrisk sektion.....	1032
Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion.....	129
Fraktionen af yngre psykiatere.....	478

<i>Kønsfordeling:</i>	Mænd	Kvinder	Ialt
PLO	4	0	4
FAYL	187	267	454
FAS	446	242	688

## 1.2. Medlemsmøder

### **Møde nr. 565, 27.02.98**

Sted: Odense

Emne: Årsmøde: Klassisk psykopatologi i ICD-10 og neuroscience æraen

*Overlæge Jørgen Heshe:* Erik Bjerg Hansen

*Professor Ralf Hemmingsen:* Paranoia hypochondriaca (Erik Bjerg Hansen 1976), genlæst i 1998

*Professor Thorkil Sørensen:* Den partielle psykose, klinik og teori - psykoanaly-sens bidrag efter Erik Bjerg Hansen

*Overlæge Aksel Bertelsen:* Klassisk psykopatologi og ICD-10

*Professor Raben Rosenberg:* Fænomenologi a.m. Jaspers og neuroscience

### **Møde nr. 566, 10.06.1998**

Sted: København

Emne: Multifamilie-gruppebehandling som led i forebyggelse af tilbagefald ved skizofreni

Oplæg ved *professor William McFarlane*

### **Møde nr. 567, 15.06.1998**

Sted: København

Emne: Imagination and representation

Oplæg: *postdoc-forsker Rick Grush*

Diskussanter: *professor Ralf Hemmingsen og overlæge Josef Parnas*

### **Møde nr. 568, 19.10.1998**

Sted: København

Emne: Forebyggelse af selvmord.

*Cheflæge Wolfgang Rutz:* Gotlandsmodellen: Effekten af uddannelsesprogram om depression for praktiserende læger på forekomsten af selvmord.

*Professor Mogens Schou:* Litium og Selvmord. (Oplæsning af indlæg).

*Overlæge, dr. med. Preben Bo Mortensen:* Sammenhængen mellem psykisk sygdom, sociale forhold og selvmord: Resultater af en registerundersøgelse baseret på data fra Danmarks Statistik, Psykiatrisk Centralregister og Dødsårsagsregisteret.

*Overlæge Merete Nordentoft:* Forslag til national handlingsplan for forebyggelse af selvmord.

### **Møde nr. 569, 19.11.1998**

i samarbejde med Retspsykiatrisk Interessegruppe

Sted: København

Emne: Ungdomspsykiatriens opgaver og forpligtelser vedrørende unge kriminelle

*Socialrådgiver Lisbeth Hansen:* Unge kriminelle

*Alice Lodberg Madsen og afd. læge Marianne Jacoby:* En efterundersøgelse af mentalobserverede 15 -17 årige

*Overlæge Patrick Gosden:* Unge kriminelle - psykiatriske aspekter

*Overlæge Georg Goulijev:* Retspsykiatriske opgaver ved en ungdomspsykiatrisk afdeling

*Statsadvokat Hanne Schmidt:* Anklagemyndighedens behandling af sager vedrørende børn og unge

### **Møde nr 570, 30.11.1998**

Sted: København

Emne: Sundhedsstyrelsens vejledning for kvalitet i distriktspsykiatrien

*Cheflæge Anne Lindhardt:* Distriktspsykiatri som begreb

*Overlæge Kristen Kistrup:* Det distriktspsykiatriske behandlingsforløb

*Overlæge Kjeld Reinert:* Problematisering af målsætningsrapporten

## **1.3. DPS's struktur**

Selskabet er et videnskabeligt selskab for både psykiatere og børne- og ungdomspsykiatere. Selskabet består derfor af to sektioner, der har én fælles bestyrelse. En stor del af selskabets yngre medlemmer er sluttet sammen i Fraktionen af Yngre Psykiatere (FYP). Selskabets øverste myndighed er generalforsamlingen, der afholdes hvert år i februar. På generalforsamlingen vælges formanden for bestyrelsen. Bestyrelsen kan nedsætte en række stående udvalg indenfor de områder, der er selskabets særlige arbejdsområde, nemlig uddannelse og forskning. Bestyrelsen har endvidere mulighed for at udpege ad hoc udvalg, når særlige opgaver gør det påkrævet.

Lovene giver mulighed for, at medlemmer kan slutte sig sammen i faglige grupper (interessegrupper). Interessegrupperne kan organisere sig med vedtægter, der er godkendt af Dansk Psykiatrisk Selskab.

## **1.4. Bestyrelsen**

Der har været afholdt 9 bestyrelsesmøder: 2/2, 27/2, 6/4, 4/5, 15/6, 14/9, 5/10, 2/11 og 30/11.

### **Bestyrelsen pr. 1.1.1999**

*Formand*

Bent Rosenbaum (valgt 1998)

*Voksenpsykiatrisk sektion*

Merete Nordentoft (næstformand)

valgt 1998

Kirsten Gormsen (kasserer)	valgt 1997
Anne Stub Naylor (sekretær)	valgt 1998
Kjeld Reinert	valgt 1998
Bent Kawa	valgt 1998
Tove Mathiessen	valgt 1998
<i>Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion</i>	
Jens Buchhave (næstformand)	valgt 1997
Per Hove Thomsen	valgt 1997
Anne-Rose Wang	valgt 1997

## 1.5. Dansk Psykiatrisk Selskabs arbejde

Bestyrelsen har haft et travlt år. Mange opgaver er igangsat, og der aftegner sig følgende perspektiver ved afslutningen af året 1998:

### ***Udadrettede relationer og opgaver***

Bestyrelsen har fundet det vigtigt at vedligeholde og styrke relationerne til Sundhedsministeriet, Amtsrådsforeningen og Sundhedsstyrelsen. Derudover er der etableret kontakt til 71-tilsynet, som i efteråret inviterede bestyrelsen til et møde med en uformel dagsorden. Et af formålene med mødet med Tilsynet var utvivlsomt at fremme forståelsen for at samarbejde var bedre end gensidige anklager. Ud over 71-tilsynet har patientklagenævnet ønsket at kunne gøre mere brug af bestyrelsen.

I en periode, hvor psykiatrien har en øget bevågenhed, er det vigtigt, at der er en gensidig imødekommenhed i relationerne til disse organer. 1997-finanslovens udmøntning af en øremærket sum til psykiatrien - til forbedring af de rammer, behandlingen foregår i, til uddannelse og til anden forbedring af kvaliteten i arbejdet - kræver en opfølgning for at sikre at pengene bliver anvendt i henhold til de oprindelige intentioner. Det er vigtigt, at der ikke gives med den ene hånd og tages med den anden. I den sammenhæng kan 71-tilsynets rapporter, der ofte peger på normeringsmæssige og bygningsmæssige mangler, fungere som mulige løftestænger over for amterne og HS.

I relation til sundhedsstyrelsen har især posten i Sundhedsstyrelsens følgegruppe været værdifuld. Det er her, muligheden er blevet luftet vedrørende indførelsen af psykiatri som en del af lægens turnusuddannelse. Dette forslag vil kunne bedre rekrutteringssituationen i de kommende år, og bestyrelsen håber på, at det kan gennemføres. Sundhedsstyrelsens følgegruppe har også været arnested for rapporten ? Målsætninger for kvalitet i distriktspsykiatrien? (Sundhedsstyrelsen oktober 1998) - en rapport, der forskyder tyngden af psykiatriens faglighed i retning af en distriktspsykiatrisk basering i stedet for at finde et balancepunkt mellem den nødvendige sygehuspsykiatri og det distriktspsykiatriske arbejde. Bestyrelsen har



kritiseret udkast til rapporten, men har kun i nogen udstrækning fundet lydhørhed for kritikken. Samme følgegruppe har også fået til opgave at udarbejde ? Redegørelse om muligheden af at etablere forsøg med medicinfri afdelinger? (august 1998). Rapporten understreger, at psykiatriloven ikke kan tilsidesættes, og at kun en begrænset gruppe patienter, forsvarligt visiteret, eventuelt vil kunne omfattes af forsøg med behandling på en medicinfri afdeling. Rapportens skæbne er i skrivende stund uvis; sundhedsministeren har sendt rapporten til høring hos brugerorganisationer, men har undladt at sende den til DPS. Bestyrelsen finder, at der er nedlagt et værdifuldt arbejde i rapporten, men den er skeptisk overfor selve ideen om, at psykiatriske afdelinger skal kunne være medicinfrige. Medicinfri behandling, i kortere eller længere perioder, findes allerede i systemet som en mulighed. Oprettelse af deciderede afdelinger hertil er forskningsmæssigt interessant, men ikke ? behandlingspolitisk? relevant.

Fra Sundhedsstyrelsen udgår også initiativet til inspektorordningen, som hviler på, at afdelinger, der har givet udtryk for ønsket om at blive evalueret mht deres standard og uddannelsesmæssige potentialer kan blive dette af et autoriseret korps af kolleger. Syv kolleger er nu inspektorer; tre afdelinger har modtaget besøg. Undersøgelser fra hele det lægevidenskabelige område viser, at det på landets afdelinger desværre ikke står for godt til med hensyn til kvalificering af udannelsen for den yngre læge. Det gælder såvel by- og universitetsafdelinger som provinsafdelinger (jvf orienterede fremlæggelse på FAS-møde november 1998). Uanset dette, så er de hidtidig udførte rapporter grundige og sobre og giver et godt grundlag for de evaluerede afdelinger til at få ændret på forhold, der ikke fungerer.

Hjerneåret gav automatisk flere psykiatere adgang til den talte og trykte presse. 1998 har været mindre præget af sensationssager, men mange psykiatere optræder jævnlige i medierne. Det er således glædeligt, at vi i pressen kan læse (hvis vi ikke har læst det i fagtidsskrifterne) om de Århusianske forskeres fund af genet i det område på kromosom 12, der kaldes 12q24. Dette gen menes at spille en afgørende rolle i den manio-depressive lidelses patogenese Det er mindre glædeligt, når vi må læse, at man fra Institut for Psykiatrisk Demografi kan berette, at politiets tal vedrørende tvangsindlæggelser er mere korrekte end tal fra Landspatientregistret/Det Psykiatriske Centralregister. Men den slags ? ubehagelige? informationer er, når alt kommer til alt, mere gavnlige end psykiatrifjendske og ideologiske udfoldelser.

Blandt de faglige informationer til offentligheden skal også nævnes klaringsrapporten ? Behandling med antipsykotika? . (Ugeskr Læger, december 1998), som Udvalget for biologiske behandlingsmetoder har udfærdiget. Selskabets tidligere retningslinjer ? Brug af neuroleptika? fra 1989 måtte anses for så forældet, at rapporten i dag er ubrugelig. Det har været nødvendigt at få beskrevet såvel den teoretiske udvikling som de praktiske muligheder, der er op-stået med fremkomsten af de nye antipsykotika. Den lovede elektroniske opda-tering af klaringsrapporten er et skridt som DPS-medlemmerne kan nyde godt af.

Bestyrelsen har haft et godt samarbejde med Dagens Medicin, der i oktober 1998 havde et temanummer om psykiatri. Bestyrelsens synspunkt fik bla plads i en leder, hvis budskab var, at psykiatriens nuværende stade har ført til klare neurobiologiske fund, der bringer den psykiatriske videnskab fremad og bedrer patienternes behandlingsmulighed. Sideløbende hermed skal patienterne kunne gøre krav på psykiaternes psykoterapeutiske ekspertise, der nu eksisterer i et vist omfang og som skal øges.

Danske psykiatere har også påtaget sig værtsforpligtelser for internationale kongresser afholdt her i landet. Denne vigtige udadvendte funktion fremmer ikke blot netværksdannelsen, men stimulerer også internt det kliniske arbejde og forskningen. Selskabet står selv som vært ved den Nordiske Psykiater Kongres, 23.-26. august 2000. Det faglige program finder sted i Falconer Centret i København, og den sociale del starter med reception på Københavns Rådhus

### ***Indadrettede funktioner og opgaver***

Spørgsmål om at bedre tilslutningen til selskabets aften- og halvdagsmøder ligger bestyrelsen meget på sinde. Det har været en glæde, at de nyindstiftede aftenmøder på nær et enkelt ikke blot har været velbesøgt men også haft fortrinlige indlæg og gode diskussioner. Halv- og heldagsmøder bør fungere som effektive efteruddannelsessteder, der kan give behandlingen en ensartet høj kvalitet.

Også efteruddannelseskurserne skal finde form, indhold og organisation, der tiltrækker flest mulige kolleger. Selskabets økonomiske midler til efteruddannelseskurser og -symposier er små, så der arbejdes derfor tiden på at etablere langsigtede planer for efteruddannelsen. Det påtænkes desuden at forsøge at få medicinalindustrien til at sponsorere kurser ved at bidrage til en økonomisk fælles pulje.

Et alvorligt problem, som nævnt ovenfor, er de rekrutteringsvanskeligheder, som i de kommende år kan forudses. Det vigtige synes her at komme i kontakt med de yngre læger, så tidligt som muligt og lade dem erfare, at den lægelige behandling på de psykiatriske afdelinger er af høj standard med såvel kliniske som rent forskningsmæssige udfordringer. Et varieret fag med uddannelses- og forskningsmuligheder for den unge læge er attraktivt. Denne attraktion er af selskabet blevet beskrevet i Dansk Medicinsk Selskabs Håndbog med henblik på specialevalg, hvor såvel børne- og ungdomspsykiatrien som voksenpsykiatrien har bidraget med kapitler.

Psykoterapiudvalget har både i året 1997 og 1998 haft et stort arbejde med at autorisere vejledere efter overgangsordningen (jvf. selskabets Betænkning om uddannelse i psykoterapi (februar 1993). Arbejdet med revision af betænkningen har måttet udsættes, men det er nu ved at se sin afslutning. Der bliver tale om en tilpasning til de forhold, der er opstået gennem de seneste seks år (eksempelvis

vedrørende uddannelsesstilbud) og betænkningens rekommendationer vil søges tilnærmet til UEMS-kravene. Flere steder har yngre psykiatere tidligere stødt på vanskeligheder, når de har ønsket at gennemføre den basale psykotera-piuddannelse på den afdeling, de har været ansat i. Disse vanskeligheder skulle nu helst være minimeret. De fleste afdelinger har nu nået et sådant niveau, at basalkravene kan honoreres.

Ad hoc udvalget til udredning af Sexologiens fremtid har i skrivende stund færdiggjort sin rapport og fået første tilbagemelding fra bestyrelsen. Rapporten anbefaler, at Rigshospitalet fortsat bevarer en central rolle som motor i udviklingen af sexologi (bl.a. med landsfunktionsopgaver), at der oprettes sexologiske behandlingscentre i universitetsbyerne, og at der generelt kommer et større fokus på sexologiske problemer i den almenpsykiatriske behandling.

Bestyrelsen har ved årets slutning modtaget et forslag om en formaliseret uddannelse i klinisk og teoretisk psykofarmakologi for den kommende speciallæge samt en formaliseret efteruddannelse for speciallæger. Udvalget for biologiske behandlingsmetoder vil kunne arbejde med dette forslag i det kommende år.

Til de indadrettede opgaver hører en tiltagende kvalificering af det kliniske og forskningsmæssige arbejde på samtlige af landets afdelinger. Kliniske rutiner og nye behandlingsmetoder samt uddannelsesprogrammer må regelmæssigt evalueres. Enkle forskningsredskaber, som kan gøres til en del af journalen, kan anvendes til at kvalificere og evaluere diagnostik og behandling. Eliteforskningen vil fortrinsvis være for de få store forskningscentre, men alle afdelinger bør forskningsmæssigt evaluere deres praksis med henblik på kvalitetsudvikling.

### ***Acknowledgement***

En tak til alle de medlemmer, der ved deres store arbejde har bidraget til selskabets fortsatte høje aktivitetsniveau - ikke mindst til medlemmerne af selskabets mange udvalg. Kirsten Gormsen forlader bestyrelsen, og hun skal have tak for det store arbejde, hun har ydet som kasserer.

**Bent Rosenbaum**

## 2. Beretning fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk sektion for året 1998

### 1. Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende den fremtidige arbejdstilrettelæggelse af den børne- og ungdomspsykiatriske virksomhed.

Hovedindsatsen i 1998 har ligget i arbejdet i denne arbejdsgruppe i Sundhedsstyrelsens regi.

I denne bredt sammensatte arbejdsgruppe, hvor Sundhedsstyrelsen havde formandsskabet, og hvor der i øvrigt var deltagelse af både Sundheds- og Socialministeriet, Amtsrådsforeningen, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Kommunernes Landsforening samt faglige repræsentanter fra Dansk Psykiatrisk Selskab både voksen- og børn- og ungdomspsykiatrisk sektion. I Dansk Psykiatrisk Selskab samt Faglig sammenslutning af sygeplejersker beskæftiget med psykiatrisk sygepleje, lykkedes det i september måned at afslutte arbejdet og i enighed pege på anbefalinger til målsætning, hvoraf den overordnede lyder:

? . "at den samlede børne- og ungdomspsykiatri i sygehusvæsenet på landsplan i fremtiden bør kunne varetage diagnostik og behandling af samtlige patientkategorier indenfor de relevante aldersgrupper, d.v.s. de 0-18 (21) årige.

På baggrund af sjældenhed, grad af kompleksitet eller særlige ressourcekrav vil visse patientkategorier skulle varetages på landsdelsniveau eller i tværamtslige samarbejder.

En forudsætning for, at den samlede børne- og ungdomspsykiatri på landsplan i løbet af en årrække kan blive i stand til at varetage alle patientkategorier indenfor den relevante aldersgruppe, er etablering af mere varierede og forskelligartede behandlingstilbud såvel på basisniveau som på landsdelsniveau" ? .

På Amtsrådsforeningens konference om børne- og ungdomspsykiatri i Ålborg den 22. og 23. september 1998 nævnte jeg bl.a. ? på vegne af børne- og ungdomspsykiatrisk sektion ? at ? ."vi finder (denne målsætning) fagligt velbegrundet og dermed rigtig, når der i dag er ét lægeligt speciale omfattende børne- og ungdomspsykiatri .Imidlertid er det også vigtigt at gøre sig konsekvenserne heraf klart - ikke mindst hvis denne varetagelse af diagnostik og behandling af samtlige patientkategorier indenfor de relevante aldersgrupper skal foregå fagligt forsvarligt ? og i overens-stemmelse med målsætningerne for kvalitet i børne- og ungdomspsykiatri ? både i relation til de kategorier der allerede i dag modtages på de børne- og ungdoms-psykiatriske afdelinger, og i relation til dem, der i dag er nødt til at blive indlagt på de f.eks. voksenpsykiatriske lukkede afdelinger eller på de pædiatriske afdelinger" ? .

Rapportens anbefalinger og dele af mit indlæg på konferencen i Ålborg er trykt i DPS nyt nr. 8 fra oktober 1998.

### **2. Amtsrådsforeningens konference om børne- og ungdomspsykiatri i Ålborg den 22. ? 23. september 1998.**

Deltagerne var især politikere fra Amtsråd og Folketing, medarbejdere fra amternes forvaltninger og H:S ? ligesom næsten alle børne- og ungdoms-psykiatriske afdelinger var repræsenteret.

Både Amtsrådsforeningens formand amtsborgmester Kresten Philipsen og sundhedsminister Carsten Koch var meget positive overfor en væsentlig styrkelse af børne- og ungdomspsykiatrien.

De fandt begge, at de 2 netop offentliggjorte publikationer:

- 1) målsætning for kvalitet i børne- og ungdomspsykiatri, og
  - B) rapporten fra Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende den fremtidige tilrettelæggelse af børne- og ungdomspsykiatrisk virksomhed
- var meget værdifulde for den fremtidige planlægning og politiske beslutningsproces.

I mit indlæg nævnte jeg også, at vi "fra børne- og ungdomspsykiatrisk side derfor ser frem til det arbejde, der ligger i forlængelse af denne konference ? og i fortsættelse af anbefalingerne i Rapporten fra Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende den fremtidige tilrettelæggelse af den børne- og ungdomspsykiatriske virksomhed ? det arbejde som vi gerne deltager i, og som skal handle om, hvordan det hurtigst muligt sikres, at disse anbefalinger kan blive til virkelighed over hele landet, samtidig med at der tages hensyn til målsætningerne for kvalitet i børne- og ungdomspsykiatri".

### **3. Sundhedsministeriets puljemidler indenfor børne- og ungdomspsykiatri.**

Sundhedsministeriet har i flere omgange i 1998 delt midler ud fra forskellige puljer til forbedring af forholdene indenfor psykiatrien ? herunder børne- og ungdomspsykiatrien.

I den forbindelse har adskillige projekter, udvidelser eller lignende i løbet af 1998 indenfor børne- og ungdomspsykiatrien fået tilskud fra Sundhedsministeriet.

Tilsvarende er puljen vedrørende uddannelsen af flere speciallæger blevet udmøntet, således at hver af de 3 uddannelsesregioner ? Nord, Syd og Øst ? i alt har givet tilsagn om, at ville uddanne ialt 2 ekstra speciallæger i børne- og ungdomspsykiatri.

### **4. Opfølgning.**

Rapporten fra arbejdsgruppen i Sundhedsstyrelsen er nu sendt til høring hos bl.a. Amtsrådsforeningen, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Dansk Psykiatrisk Selskab m.fl., og efter at Sundhedsstyrelsen har modtaget disse høringssvar vil Sundhedsstyrelsen fremsende den endelige rapport ? inkl. Sundhedsstyrelsens egen udtalelse vedrørende børne- og ungdomspsykiatrien ? til Sundhedsministeriet i begyndelsen af 1999.

Det er imidlertid vigtigt, at der både lokalt og centralt fortsat arbejdes på at holde politikerne fast på deres positive udtalelser bl.a. på konferencen i Ålborg.

I den forbindelse er det vigtigt, *de/s* at få alle amtskommuner til snarest at udarbejde konkrete modeller for, hvorledes anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen skal udmøntes i de enkelte amter, og herunder anskueliggøre omfanget af behovet for speciallæger indenfor børne- og ungdomspsykiatri, *de/s* at få gjort den midlertidige udvidelse af speciallægeproduktionen permanent, og *de/s* nøjere at få analyseret størrelsen af behovet for speciallæger i børne- og ungdomspsykiatri, når anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen skal udmøntes i alle amter og Hovedstadens Sygehusfællesskab for på den baggrund at kunne dimensionere videreuddannelseskapaleten indenfor børne- og ungdomspsykiatri realistisk.

Helt aktuelt er det vigtigt at få flere introduktionsstillinger ? herunder introduktionsstillinger i alle amter ? således at de i dag normerede undervisningsstillinger snarest kan besættes med kvalificerede ansøgere.

### **5. Faglig oprustning indenfor børne- og ungdomspsykiatrien.**

I disse tider, hvor både offentlige myndigheder ? Sundheds- og Socialministeriet, Amtsrådsforeningen og Sundhedsstyrelsen ? pressen, de enkelte amter og H:S alle har fokus på børne- og ungdomspsykiatrien, er det særligt vigtigt, at vi ? også ? prioriterer ressourcer til faglig oprustning og profilering som en del af afdelingens almindelige arbejde. Også selv om disse ressourcer på kort sigt måtte tages fra det direkte patientarbejde.

For børne- og ungdomspsykiatri som et lægeligt speciale er det nødvendigt, at tilstrækkeligt mange kolleger giver et bidrag på forskellig vis til denne profilering.

I den forbindelse er det fortsat meget beklageligt, at det ikke er lykkedes at skaffe et hold inspektorer indenfor børne- og ungdomspsykiatri, således at dette bidrag til kvalitetssikring af videreuddannelsen indenfor børne- og ungdomspsykiatri kunne komme i gang.

Endvidere er det fortsat værd at være opmærksom på, at det ofte er vanskeligt at skaffe medlemmer til de udvalg, vi i dag har, enten i DPS som sådan eller selvstændigt for børne- og ungdomspsykiatri.

I 1998 har det imidlertid været positivt at opleve både den medlemsdebat, der har været i DPS Nyt, men også at se flere indlæg om børne- og ungdomspsykiatrien i aviserne.

Endelig er det også værd at hæfte sig ved, at det nye professorat i børne- og ungdomspsykiatri i Århus blev besat i 1998, ligesom professoratet i børne- og ungdomspsykiatri ved Københavns Universitet blev opslået igen.

### **6. Ad hoc udvalget vedrørende fordele og ulemper ved, at børne-, ungdoms- og voksenpsykiatri er i èt videnskabeligt selskab.**

På DPS`s generalforsamling blev det foreslået, at bestyrelsen skulle nedsætte et udvalg, der skulle kortlægge fordele og ulemper ved at bevare voksenpsykiatri og børne- og

ungdomspsykiatri i et fælles videnskabeligt selskab, henholdsvis opdele selskabet i 2.

Bestyrelsen har nedsat et sådant ad-hoc udvalg - se den selvstændige omtale andetsteds.

### **7. Sektionsmøder.**

17.04.98, KAS Glostrup: "Diagnostik i henhold til ICD 10 og brug af interviews og rating scales", med indlæg af Per Hove Thomsen, Anne-Mette Skovgaard samt Bent Kawa.

20.11.98, KAS Gentofte: "Spædbørnspsykiatri" med indlæg af Marla Moszkowicz, Anne-Mette Skovgaard, Marie Gammeltoft, Kraka Bjørnholm, Lene Lier og Lene Hoffmann, og diskussion af rapporten fra Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende den fremtidige tilrettelæggelse af den børne- og ungdomspsykiatriske virksomhed.

**Jens Buchhave**

### 3. Medlemsbrevet

Der er i 1998 udkommet 9 numre af medlemsbladet

**Anne Stub Naylor**

## 4. UDVALG UNDER DPS

### 4.1. Uddannelsesudvalgene

#### 4.1.1. I-kursusudvalgene

##### 4.1.1.1 VEST

Kurset 1997/98, som startede i september, kunne i år optage 23 ansøgere ud af 25 , 14 kvinder og 9 mænd. 20 deltagere er eller har lige været ansat i I-stillinger. 2 deltagere har i deres hidtidige uddannelse stilet mod almen praksis, men er blevet ? fanget? af psykiatrien undervejs. 5 stiler mod speciallægeanerkendelse i børnepsykiatri.

Prisen for deltagelse er kr. 4.800,00.

Kurset omfatter 12 dage og et socialt arrangement første dags aften.

#### **Emnerne er:**

Gruppeanalyse, Dynamisk personlighedsforståelse og klassifikation, Psykoterapi, Spiseforstyrrelser, Psykopatologi, Psykiatrisk forskning, Affektive sindslidelser, *Borderlinetilstande*, Medikamentel behandling af depressioner, Akut manibehandling, Psykologisk test, Udviklingspsykologi i livslangt perspektiv, Akut psykiatri, Gerontopsykiatri, Børnepsykiatri, Ungdomspsykiatri, Dynamisk psykoseforståelse, Skizofreni, Forebyggende behandling af maniodepressiv sygdom, Medikamentel skizofrenibehandling, Kognitive behandlingsformer, Frihedsberøvelse og anden tvang, Retspsykiatri, Misbrug, Sorg og krise, Psykiateruddannelse, FYP, DPS, DAMP/MBD

#### **Kursusledelse:**

1997 Birgit Bennedsen

1995 Poul Videbech

#### **Poul Videbech**

##### 4.1.1.2. ØST



Kurset blev fuldttegnet med i alt 26 deltagere. De allerfleste søgte kurset med henblik på senere speciallægeuddannelse i psykiatri. Hovedindholdet i kurset har været uændret i forhold til senere år bortset fra ganske små korrektioner.

***Emnerne har været:***

Psykiatriuddannelsen, psykopatologi, psykiatriloven, psykoterapiuddannelse, forskellige former for psykoterapi, kommunikation og supervision, gerontopsykiatri, alkoholmisbrug, transkulturel psykiatri, distriktskykiatri, strafferetspsykiatri, forvaltningslov og klagesager, diagnostik og klassifikation, børnepsykiatri, klinisk psykofarmakologi, psykiatrisk forskning, behandling af personlighedsforstyrrelser og udviklingspsykologi.

Kursusafgiften har været 5.500 kr.

**Vilhelm Schultz, formand**

**Boris Velander, kursussekretær**

#### **4.1.2. VIDEREUDDANNELSESUDVALGET, VOKSENPSYKIATRI**

***Kommissorium:***

Videreuddannelsesudvalget er nedsat af DPS? bestyrelse og har følgende centrale uddannelsesopgaver:

Udvalget udarbejder og ajourfører den overordnede målsætning for både den teoretiske og kliniske obligatoriske speciallægeuddannelse i psykiatri.

Udvalget udvælger de emneområder, der skal behandles i det teoretiske kursus (U-kursus) og udpeger delkursusledere. Endvidere foretager udvalget løbende evalueringer af kursernes form og indhold mhp. evt. justeringer og ændringer.

Udvalget godkender grunduddannelse i psykoterapi, mens godkendelse af vejledere ligger i psykoterapiudvalgets regi.

Udvalget holder sig løbende orienteret om ændringer af de generelle retningslinier for speciallægeuddannelse og vurderer også, hvorvidt og hvorledes evt. ændringer vil få indflydelse på den psykiatriske speciallægeuddannelse.

Udvalget holder kontakt med de uddannelsesansvarlige overlæger ved U-afdelingerne. Det påhviler udvalget at koordinere de kliniske og teoretiske uddannelsesprogrammer ved I- og U-afdelingerne. I den forbindelse yder udvalget vejledning til udarbejdelse af kliniske uddannelsesprogrammer for I- og U-afdelinger, hvis det ønskes.

***Udvalgsmedlemmer:***

1994 Kjeld Reinert (formand).

1994 Per Kragh-Sørensen (fratrådt marts 1998).

1995 Torben Lindskov Hansen (hovedkursusleder).

1992 Kim Solstad.  
1994 Bent Kawa.  
1996 Anne Bille.  
1996 Tove Mathiesen (sekretær).  
1997 Jette Rask Nielsen.  
1998 Sonja Rasmussen (nyt medlem pr. 1.7.1998).

### ***Beretning for 1998:***

Udvalget har afholdt 6 møder i løbet af året. Endvidere er der afholdt møde med delkursuslederne og I-kursuslederne, hvorimod det planlagte møde med de uddannelsesansvarlige overlæger, grundet samtidigt møde i DADL, har måttet udsættes til januar 1999.

Udvalget har, via evalueringsskemaer og møder med delkursuslederne, nøje fulgt det af Sundhedsstyrelsen i august 1996 godkendte nye teoretiske kursusprogram, hvor tilvalgskurser og tværfaglige kurser, fraset SOSA-kurset er ændret til obligatoriske kurser med en øget vægtning af bl.a. psykopatologi. Kursusrækken er blevet uhyre pænt modtaget af såvel kursister som undervisere. Aalborg indgår nu som kursussted for kurset i erklæringskrivning/ oligofreni/ gerontopsykiatri.

Udvalget har til Sundhedsstyrelsen udarbejdet forslag til fagspecifikke supplerende kriterier for udvælgelsen af yngre læger til undervisningsstillinger, hvorefter: deltagelse i korterevarende psykoterapikurser, min. 20 timer; egenerapi, min. 20 timer eller supervision, min. 20 timer, tæller 1 point. Deltagelse i anerkendt psykoterapeutisk uddannelsesforløb i mindst 1 år tæller 2 point. Færdiggjort, anerkendt psykoterapeutisk uddannelse sv. til hovedfag i vejlederuddannelsen, tæller 3 point.

Udvalget har endvidere påbegyndt en revision af målbeskrivelsen. Revisionen omfatter såvel selve målbeskrivelsen som fastsættelse af kompetenceniveauer for de forskellige uddannelsesstrin med det formål at lette udarbejdelsen af uddannelsesprogrammer. Forslag til ændringer vil primært blive drøftet med de uddannelsesansvarlige overlæger.

Udvalget planlægger den 30. marts 1999 i Odense, at afholde et seminar om vejlederfunktionen og uddannelsen hertil. Seminaret vil senere blive annonceret i medlemsbrevet.

Endelig har udvalget med interesse gennemgået rapporterne fra de foreløbig 3 inspektorbesøg og vil i foråret 1999 afholde et møde med inspektorerne. Udvalget har endvidere noteret sig, at der har været visse startproblemer i forbindelse med funktionen i det centrale vurderingsudvalg for besættelse af kursusstillinger.

**Kjeld Reinert**

### 4.1.3. VIDEREUDDANNELSESUDVALGET, BØRNE- OG UNGDOMS- PSYKIATRI

#### **Kommissorium**

1. Udvalget udarbejder og ajourfører målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri. Udvalget holder sig løbende orienteret om ændringer i de generelle retningslinier for speciallægeuddannelse, og vurderer hvorvidt sådanne ændringer bør få indflydelse på den børne- og ungdomspsykiatriske speciallæge-uddannelse.
2. Udvalget holder regelmæssig kontakt med de uddannelsesansvarlige overlæger ved alle afdelinger, der har enkeltstillingsklassificerede introduktions-, undervisnings- og/eller 1. reservelægestillinger. Det påhviler udvalget at koordinere afdelingernes uddannelsesprogrammer vedr. de klassificerede stillinger. I den forbindelse yder udvalget vejledning til udarbejdelsen af uddannelsesprogrammerne, hvis dette ønskes.
3. Videreuddannelsesudvalget indstiller kandidater til ? Vurderings- og ansættelsesudvalget i børne- og ungdomspsykiatri? vedr. besættelse af undervisningsstillinger/blok-stilling til bestyrelsen for Dansk Psykiatrisk Selskab vedr. repræsentanten for selskabet.
4. Udvalget planlægger - sammen med kursuslederen - de emner, som skal behandles i det teoretiske speciallægekursus. Udvalget udarbejder målbeskrivelser for det samlede teoretiske kursus og for de enkelte delkurser, ligesom udvalget udpeger kursus- og delkursusleder(e). Udvalget foretager løbende evaluering af kursets form og indhold mhp. evt. ændringer.
5. Udvalget meddeler godkendelse i grunduddannelse i psykoterapi for læger i børne- og ungdomspsykiatrisk speciallægeuddannelse.
6. Udvalget skal sædvanligvis høres og give udtalelse til bestyrelsen vedr. spørgsmål fra Sundhedsstyrelsen og andre instanser angående speciallægeuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri. Udvalget fungerer desuden som rådgiver for feks. specialets tilforordnede, de uddannelsesansvarlige overlæger, kliniske vejledere, Sundhedsstyrelsens inspektorer i børne- og ungdomspsykiatri og andre ansvarlige for speciallægeuddannelse i spørgsmål vedr. speciallægeuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri.

*(Vedttaget af DPS? bestyrelse den 3. november 1997)*

#### **Udvalgsmedlemmer:**

Meta Jørgensen (1994), formand fra 01.09.97  
 Jens Buchhave (1995)  
 Bent Kawa (1996)  
 Jørgen Jakobsen (1996)  
 Katrine Pagsberg (1996), kursistrepræsentant

Ann Mari Etting (1997)  
Nina Bille (1994)

### ***Beretning for 1998.***

Udvalget har i den forløbne periode afholdt 6 møder.

Overlæge Nina Bille er sommeren 1998 udtrådt af udvalget, den ledige udvalgspost er endnu ikke besat.

#### *1. Målbeskrivelse for det samlede teoretiske kursus og de enkelte delkurser.*

Udvalget har i den forløbne periode afsluttet revisionen af målbeskrivelserne for det samlede teoretiske speciallægekursus og for de enkelte delkurser.

Målbeskrivelserne er fremsendt til de uddannelsesansvarlige overlæger på afdelinger med undervisningsstillinger til orientering samt videreformidling til de kommende kursister.

#### *2. Speciallægekursus.*

I foråret 1998 afsluttedes den første teoretiske kursusrække i specialet børne- og ungdomspsykiatri. I tilslutning hertil afholdtes evalueringsmøder med delkursusledere og kursister. Evalueringen var generelt meget positiv, men viste også, at nogle væsentlige teoretiske områder ikke blev belyst tilstrækkeligt, nemlig områder som psykopatologi og psykofarmakologi.

Herudover var der behov for mindre justeringer i forhold til indholdsmæssige overlapninger og undervisningens kvalitet.

Resultaterne fra evalueringsmøderne integreres i øjeblikket i planlægningen af den kommende kursusrække med forventet start maj 1999. Herudover er der sendt ansøgning til Sundhedsstyrelsen om udvidelse af kursusrækken, der foreligger endnu ikke svar på denne.

#### *3. Nye kursusledere*

Overlæge Flemming Warborg Larsen, som har fungeret som kursusleder inden for børnepsykiatrien i en årrække, ønskede at ophøre som kursusleder i forbindelse med afslutningen af speciallægekursuset foråret 1998.

Flemming Warborg Larsen har som kursusleder ydet en stor og engageret indsats i forbindelse med jobbet som kursusleder, og Videreuddannelsesudvalget vil gerne takke Flemming Warborg Larsen for hans indsats for børne- og ungdomspsykiatrien.

#### *4. Hovedkursusledere*

Som nye hovedkursusledere er valgt afdelingslæge Niels Bilenberg og 1. reservelæge Gitte Dehlholm.

#### *5. Generelle og supplerende kriterier for udvælgelsen af yngre læger til undervisningsstillinger.*

I tilslutning til den nye ansættelsesprocedure ved besættelse af undervisningsstillinger er det præciseret, at introduktionsansættelsen skal være afsluttet ved

ansøgningsfristens udløb, dog kan der tages hensyn til igangværende introduktionsuddannelse/obligatorisk supplerende uddannelse, der afsluttes efter ansøgningsfristens udløb, såfremt for få ansøgere ved ansøgningsfristens udløb opfylder uddannelsesbestemmelserne for at få tildelt en undervisningsstilling/blokstilling. Det er dog en forudsætning, at introduktionsstillingen efterfølgende godkendes i forbindelse med slutevalueringen.

Sundhedsstyrelsens håndbog vedr. vejledning og evaluering i den lægelige videreuddannelse indeholder evalueringsskema, som skal vedlægges ansøgningen til kursusstilling. I tilslutning hertil udgår den indstillingsblanket, som udvalget tidligere har udarbejdet og fremsendt til de uddannelsesansvarlige overlæger.

Videreuddannelsesudvalget mener fortsat, at det ud fra et fagligt synspunkt er vigtigt, at standarden i børne- og ungdomspsykiatri holdes høj og dermed også at de 12 måneders introduktionsstilling i børne- og ungdomspsykiatri bør være afsluttet forud for ansøgning til undervisningsstilling.

Vedr. de supplerende kriterier for udvælgelse af yngre læger til undervisningsstilling, har udvalget på baggrund af en anmodning fra Vurderings- og ansættelsesudvalget drøftet 1. og 7. kriterium.

1. kriterium omfatter klinisk uddannelse efter turnusuddannelsen, udover bekendtgørelsens krav i pågældende speciale, i afdelinger uden for specialet.

Udvalget har her besluttet, at ansættelse ved følgende afdelinger kan kvalificere til point:

Ansættelse i pædiatri, neurologi, voksenpsykiatri, almen medicin, socialmedicin samt ansættelse med relation til børn og unge.

7. kriterium omhandler særlige specialespecifikke kvalifikationer, og udvalget har her valgt, at den oprindelige formulering: ? Deltagelse i en psykoterapeutisk uddannelse, som er godkendt af Dansk Psykiatrisk Selskabs udvalg for psykoterapeutiske behandlingsmåder? skal tolkes således, at deltagelse i kurser med egenterapi og supervision giver 1 point, deltagelse i anerkendte uddannelsesforløb af mere end 1 års varighed 2 point og færdiggjort anerkendt psykoterapeutisk uddannelse svarende til hovedfag i vejlederuddannelsen 3 point.

#### *6. Vurderings- og ansættelsesudvalg*

Formanden for Videreuddannelsesudvalget er af DPS udpeget som medlem af vurderings- og ansættelsesudvalget.

Der har i den forløbne periode været afholdt 2 møder i vurderings- og ansættelsesudvalget.

Indførelse af den nye ansættelsesprocedure har ikke været problemfri.

Børne- og ungdomspsykiatri har sekretariat i region Øst. Trods flere henvendelser til sekretariatet blev uddannelsesstillingerne slået alt for sent op, ansøgningsfristen var for kort, og mødet i udvalget måtte afholdes med urimelig kort varsel. Endvidere var der adskillige fejl i forbindelse med opslagene, hvilket må tilskrives dels manglende viden i sekretariatet, dels tidspresset.

Ved psykiatriaftalen 1997 mellem regeringen og Amtsrådsforeningen blev der afsat ressourcer til at uddanne flere speciallæger i børne- og ungdomspsykiatri. Udmøntningen af beslutningen har imidlertid ladet vente på sig. Til trods herfor blev

der både i region Syd og region Nord aftalt at udvide uddannelseskapa- citeten af speciallæger med én speciallæge i hver region. Ved en fejl kom stillingen i Syd regionen ikke med i fællesopslaget, der derfor kun kom til at omfatte 7 stillinger.

I region Øst er det ekstra speciallægeuddannelsesforløb først faldet på plads efteråret 1998.

Der var 7 ansøgere til de 7 opslåede stillinger. 2 af ansøgerne var ikke formelt kvalificerede. Kun 3 havde gennemført introduktionsstillingen ved ansøgningsfristens udløb. De resterende 2 har gennemført introduktionsstillingen ved udgangen af august 1998, og blev indstillet til ansættelse under forudsætning af, at introduktionsstillingen blev gennemført og godkendt.

Efterfølgende har der været opslået 2 undervisningsstillinger i region Syd. Der var kun én ansøger til stillingerne, denne ansøger blev ligeledes indstillet til ansættelse under forudsætning af, at introduktionsstillingen blev afsluttet tilfredsstillende.

Fra vurderings- og ansættelsesudvalgets side har vi anbefalet, at de ubesatte undervisningsstillinger blev opslået som introduktionsstillinger.

Igen i år har der således været alt for få ansøgere til de opslåede undervisningsstillinger. Problemstillingen afspejler, at antallet af intro- duktionsstillinger er for lavt. Selskabet og børne- og ungdomspsykiatrisk sektion skal derfor fortsat arbejde på at sikre specialet flere uddannelsesstillinger, i første omgang især introduktionsstillinger, men også andre uddannel- sesstillinger, idet der er betydelig mangel på både 1. reservelæger, afdelingslæger og kvalificerede ansøgere til overlægestillinger i børne- og ungdomspsykiatri.

I betragtning af den velfungerende procedure, som det børne- og ungdoms- psykiatriske videreuddannelsesudvalg, sammen med de administrerende overlæger på afdelingerne med undervisningsstillinger, havde etableret, forekommer den nye procedure både bureaukratisk og omstændelig.

Det forhold, at der på grund af specialets størrelse, er tale om både et vurderings- og ansættelsesudvalg gør, at de ansættende afdelingers interesse i at få besat stillingerne, kan vanskeliggøre en objektiv vurdering af ansøgerne.

Forhåbentlig er der tale om begyndervanskeligheder, således at der på længere sigt vil vise sig fordele ved den nye procedure, som vil opveje bureaukratiet og ressourceforbruget.

### *7. Inspektorer.*

Trods ihærdig annoncering er det fortsat ikke lykkedes specialet af finde 2-3 overlæger, som har ønsket at påtage sig opgaven som inspektor, til trods for at en række af de børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger har anmodet om at få besøg af inspektorer mhp. en vurdering af den videreuddannelse, der foregår ved afdelingerne. Videreuddannelsesudvalget beklager dette, idet udvalget finder, at inspektorordningen er et godt supplement til udvalgets arbejde.

### *8. Fremtidige arbejdsopgaver.*

Aktuelt arbejdes der i udvalget med at koordinere undervisningsindholdet i den kommende kursusrække, ligesom der afholdes møde med de kommende

delkursusledere. Møderne med delkursuslederne afholdes dels for at øge kommunikationen mellem udvalget og delkursuslederne, dels for at sikre udvalget at delkurserne tilrettelægges i henhold til målbeskrivelserne og koordineres med den øvrige specialkursusrække.

Endvidere forbereder udvalget i øjeblikket en henvendelse til Sundhedsstyrelsen med henblik på den kliniske del af speciallægeuddannelsen, idet det har vist sig umuligt at skabe sammenhængende uddannelsesforløb/blokke med de nuværende 2 x 9 måneders undervisningsstilling.

Udvalget planlægger endvidere at udarbejde en instruks for hovedkursuslederne, ligesom udvalget vil indhente uddannelsesprogrammer fra de uddannelsesansvarlige afdelinger med henblik på kvalitetssikring.

**Meta Jørgensen**

#### **4.1.4. EFTERUDDANNELSESUDVALGET**

##### ***Kommissorium***

DPS? s efteruddannelsesudvalg er ansvarlig for, at der løbende gives efteruddannelses tilbud til psykiatriske speciallæger. Målgruppen er fortrinsvis DPS-medlemmer. Andre faggrupper kan indbydes til udvalgets kursusaktiviteter.

Der tilstræbes en ajourføring og videreudvikling af teoretisk viden og praktiske færdigheder. Udvalget skal løbende holde overblik over forskellige tendenser i fagets udvikling og på baggrund heraf koordinere eller arrangere efteruddannelseskurser, gerne med udgangspunkt i interessegruppernes arbejde. Udvalget kan f.eks. anmode en eller flere interessegrupper om at afholde kurser.

Udvalget vil løbende føre kursuskalender i DPS? medlemsbrev over planlagte kurser i DPS? s regi samt kurser af interessegrupperne.

##### ***Udvalgets medlemmer***

1992 Joachim Knop (formand indtil 1/3 1999)

1994 Birgitte Vange

1994 Birgit Kijne

1997 Karsten Haderup Kristensen

1998 Henrik Lublin

1998 Michael Andreassen

##### ***Beretning for 1998***

Året 1998 har været præget af stor kursusaktivitet og tæt kontakt med DPS? bestyrelse vedrørende fremtidig organisation/administration af efteruddannelseskurserne, der kommer til at intensiveres i de kommende år. Udvalget har holdt 4 møder i løbet af 1998.

##### ***Kursusaktiviteter***

- ? ? 29.-30.1.1998: *Psychiatria minor (angst, OCD, misbrug, bulimi)*. Kurset måtte desværre aflyses pga for få tilmeldinger.
- ? ? 28.2.1998: To kurser ved årsmødet i Odense:  
 ? ? *Personlighedsforstyrrelser* (kursusleder Erik Simonsen)  
 ? ? *Forebyggelse af affektivt recidiv* (kursusleder Per Kragh Sørensen)  
 Begge kurser var velbesøgte og blev evalueret positivt.
- ? ? 23.-24.4.1998: *Den psykiatriske erklæring*. Igen et velbesøgt kursus med Birgit Kijne som kursusleder. Der blev produceret et kompendium til kursisterne om dette vigtige socialpsykiatriske tema.
- ? ? 26.-27.11.1998: *Aggression/vold på psykiatrisk afdeling* (kursusleder Birgit Kijne). I skrivende stund er kurset endnu ikke afholdt, men mange kursister har tilmeldt sig.

Kommende kurser:

- ? ? *Sexologi* (kursusleder Birgitte Vange)  
 ? ? *Transkulturel psykiatri* (kursusleder Michael Andreassen)  
 ? ? *Supervision* (kursusleder Karsten Haderup Kristensen)  
 ? ? *Rating scales* (kursusleder Henrik Lublin)

Alle kurser vil blive annonceret i god tid i DPS? medlemsbrev og i Ugeskrift for Læger.

### ***løvrigt***

I årets løb har udvalget drøftet den fremtidige finansiering af efteruddannelseskurserne, bl.a. med DPS? bestyrelse. I den kommende tid vil vi undersøge mulighederne for et økonomisk samarbejde med medicinalindustrien i forbindelse med psykiateres kontinuerlige efteruddannelse. DPS? s interessegruppers rolle i forbindelse med efteruddannelse har også været diskuteret, og et tættere samarbejde kan forventes de kommende år.

Udvalget har i årets løb taget initiativ til at opprioritere efteruddannelse ved årsmødet og i den forbindelse foreslået, at DPS? s forskningsudvalg fremover står for disse efteruddannelseskurser.

For nylig har PLO og FAPS indgået aftale om finansiering af kontinuerlig efteruddannelse for deres respektive medlemmer ved oprettelse af særlige fonde til dette formål. Nu mangler kun FAS, der numerisk dækker langt størstedelen af speciallæger. Selvom processen tager tid, er der konkrete tegn på en positiv udvikling på efteruddannelsesområdet.

### ***DADL? s Centrale Efteruddannelsesudvalg***

Joachim Knop har siden 1993 været medlem af dette udvalg som DPS? s repræsentant. Både DADL? s bestyrelse og Dansk Medicinsk Selskab (paraplyorganisation for alle speciallægeselskaber) har været repræsenteret i dette udvalg. Det er besluttet at nedlægge udvalget, eftersom de fleste mål er opfyldt (se ovenstående aftale for PLO og FAPS). Udbud og indhold af den registrerede efteruddannelse fastlægges fremover af det enkelte speciallægeselskab



(=efteruddannelsesudvalget). Dette gælder også udviklingen af de nødvendige redskaber til dokumentation af efteruddannelsen.

Alt i alt synes kontinuerlig efteruddannelse at være et højt prioriteret område i lægeverdenen. Det koster penge, og der forestår forhandlinger med sygehusejerne om at få efteruddannelse af speciallæger integreret som et rimeligt element i vores faglige udvikling.

**Joachim Knop**

## **4.2. BEHANDLINGSUDVALGENE**

***Fælles kommissorium for behandlingsudvalgene:  
vedtaget forår 1995***

Udvalgene omfatter

- Udvalg for Psykoterapeutiske Behandlingsmetoder i Psykiatri
- Udvalg for Biologiske Behandlingsmetoder i Psykiatri
- Udvalg for Socialpsykiatriske Behandlingsmetoder i Psykiatri.

? ? Udvalgene nedsættes af bestyrelsen efter opslag i medlemsbrevet, og følger samme regler som selskabets øvrige stående udvalg.

? ? Udvalgene har 6 medlemmer, og sammensættes med repræsentation fra begge sektioner.

? ? Udvalgene fungerer som selskabets ekspertgrupper i spørgsmål vedrørende psykiatriske behandlingsmetoder.

? ? Udvalgene har rådgivende funktion overfor bestyrelsen og andre bestyrelsesudvalg.

? ? Udvalgene udarbejder på opfordring fra bestyrelsen betænkninger, rapporter og guidelines efter behov. I tilfælde hvor sådanne opgaver rækker udover et udvalgs egen ekspertise, supplerer udvalget sig for en periode med relevante medlemmer.

? ? Udvalgene kan overfor bestyrelsen påpege de opgaver, de finder bør løses.

? ? Udvalgene rådgiver Videreuddannelsesudvalgene og Efteruddannelsesudvalgene i uddannelsesspørgsmål.

### **4.2.1. UDVALGET FOR PSYKOTERAPEUTISKE BEHANDLINGS- METODER**

***Kommissorium***

'Udvalget for Psykoterapeutiske Behandlingsmetoder' (forkortet UPBM):

- ?? UPBMs overordnede formål er at fremme udbredelse af psykoterapi i behandlingen af psykiatriske patienter samt fremme interesse, forståelse og viden om psykoterapi og psykoterapiuddannelse blandt Dansk Psykiatrisk Selskabs medlemmer
- ?? UPBM skal med udgangspunkt i den nu vedtagne "Betænkning om uddannelse i psykoterapi", marts 1993, rådgive bestyrelsen ved implementeringen heraf. Hertil hører varetagelse af evaluering og godkendelse af uddannelsesstilbud og uddannelsesforløb, godkendelse af vejledere og supervisorer samt udfærdigelse af kriterier for udpegning af vejledere og supervisorer i den overgangsperiode, som implementeringen nødvendiggør.
- ?? UPBM skal i samarbejde med videreuddannelsesudvalget følge og beskrive udviklingen for grunduddannelsen i psykoterapi som led i speciallægeuddannelsen i psykiatri og Børne- og Ungdomspsykiatri
- ?? UPBM skal holde sig internationalt orienteret inden for området
- ?? UPBM skal planlægge og koordinere andre uddannelsesprojekter inden for børne- og ungdomspsykiatrisk psykoterapi

### **Beretning**

Psykoterapiudvalget har haft månedlig mødeaktivitet for at gennemarbejde bunken med vejlederansøgninger. Det har ført til en lang række godkendte psykoterapivejledere. Liste herover vil blive bragt i DPS' medlemsblad i løbet af foråret 1999.

Der er endvidere godkendt en del uddannelsesinstitutioner, hvor deltagere kan opnå vejlederkompetance. Som led heri har udvalget i årets løb haft flere møder med psykologforeningens tilsvarende udvalg.

En meget stor del af mødeaktiviteten er igennem det sidste halve år blevet brugt til revision af psykoterapibetænkningen. Arbejdet vil blive fuldført i løbet af 1999, hvorefter udkastet forelægges selskabets bestyrelse.

### **Medlemmer**

1994 Thorkil Sørensen, formand  
 1993 Margit Grønne Jørgensen  
 1995 Jan Uwe Klahn  
 1996 Anne-Mette Bruun Svendsen  
 1996 Hanne Westermann Søgaard  
 1998 Birgitte Bjerg Bendtsen

### **Thorkil Sørensen**

## **4.2.2. UDVALGET FOR SOCIALPSYKIATRISKE BEHANDLINGS-METODER**

**Medlemmer:**

Karin Garde 1995  
 Helle Aggernæs 1995  
 Else Bonde 1995  
 Inge Eldrup 1995  
 Merete Nordentoft (formand) 1995  
 Anders Kelstrup 1997

Udvalget har i hele 1997 arbejdet med *at udarbejde med vejledende retningslinier for god standard i socialpsykiatrisk skizofreni behandling. Udvalget vil beskrive retningslinier for både det voksenpsykiatriske og børne- og ungdomspsykiatriske område.*

**Merete Nordentoft****4.2.3. UDVALGET FOR BIOLOGISKE BEHANDLINGSMETODER****Kommissorium**

- ? ? Udvalget fungerer som selskabets ekspertgruppe i spørgsmålstejn vedrørende biologiske psykiatriske behandlingsmetoder.
- ? ? Udvalget udarbejder betænkninger, rapporter og guidelines efter behov.
- ? ? Udvalget fungerer som rådgiver for videreuddannelsesudvalget og efteruddannelsesudvalget i uddannelsesspørgsmål.

Udvalget har i 1998 færdiggjort de "*Vejledende retningslinjer for behandling med antipsykotika*". Retningslinjerne publiceres som en "klaringsrapport" i Ugeskrift for Læger, november 1998. Forud for indsendelsen til Ugeskrift for Læger i juni 1998 gik en længerevarende diskussion med DPS' bestyrelse vedrørende karakteren og omfanget af det børne-, ungdomspsykiatriske indlæg. Konklusionen blev, at det børnepsykiatriske afsnit blev revideret. Vedrørende de specifikke ungdomspsykiatriske problemstillinger, herunder medikamentel behandling af forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd vil der blive udarbejdet selvstændige retningslinjer. Udvalget har tilbudt at stille sig til rådighed i forbindelse med udarbejdelsen.

Herudover arbejder udvalget fortsat med udarbejdelse af *vejledende retningslinjer for behandling med antidepressiva*. Udvalget planlægger endvidere betænkninger vedrørende *behandling med anxiolytika og hypnotika* samt *behandling med stemningsstabiliserende farmaka*.

Som påpeget ved de seneste generalforsamlinger har udvalget endvidere været bekymret over den efter vores opfattelse utilstækkelige uddannelse og efteruddannelse i psykofarmakologi. Vi har haft kontakter til Sverige og Norge, hvor disse uddannelser er mere formaliserede. De øvrige nordiske landes modeller vurderes dog ikke som værende optimale. Vi håber på en fortsat diskussion af denne problemstilling i DPS' regi 1999.

### ***Udvalgsmedlemmer***

Birte Glenthøj (formand)

Annette Gjerris

Rasmus Licht

Per Vestergaard

Per Glue

Ole Sylvester Jørgensen.

**Birte Glenthøj**

## **4.3. DIAGNOSEUDVALGET**

### ***Kommissorium:***

Diagnoseudvalget skal fungere som rådgivende organ for Dansk Psykiatrisk Selskab i spørgsmål vedrørende sygdomsklassifikation og -registrering. Udvalget bistår selskabet med faglig og teknisk rådgivning ved indførelse af nye diagnosesystemer. Udvalget skal løbende holde sig orienteret om aktuelle klassifikationsproblemer, og kan i samarbejde med selskabets bestyrelse og øvrige udvalg tage initiativer til orienteringsmøder, kurser m.m. vedrørende disse emner.

Der har siden sidste beretning været afholdt ét møde i diagnoseudvalget foranlediget af problemer med diagnostisk praksis i forhold til ICD-10, specielt indplaceringen af børn med DAMP-tilstand og børn og unge med ? personlighedsforstyrrelser? . DAMP-tilstanden kan ikke indplaceres under F90, da den ikke er ledsaget af hyperkinetiske forstyrrelser, som kræves for denne kategori. I stedet er den henvist til en opsamlingskategori F98.8 for ? Andre adfærdsmæssige emotionelle forstyrrelser? sammen med f.eks neglebidning og tommelsutten. Udvalget har anmodet formanden, som har sæde i WHO? s ICD-10 komite om at forelægge problemet ved næste komite-møde med anmodning om mulighed for at rubricere lidelsen under F90.

ICD-10 tillader ikke diagnosen ? personlighedsforstyrrelser? hos børn og unge under 17 års alderen, hvilket opleves som et savn i børne- og ungdomspsykiatrien, idet man her ofte møder personlighedstræk svarende til borderline personlighedsforstyrrelser hos børn i 11-15 års alderen, og derfor ofte, trods reglerne, har anvendt personlighedsforstyrrelses-diagnoser også for denne aldersgruppe. Da der ikke er sandsynlighed for at ICD-10 komiteen foreløbig vil ændre på reglerne herfor, er man

henvist til at klare sig med de eksisterende muligheder for at registrere forstyrrelser af adfærd og emotionalitet i barnealderen.

Det bemærkes at den danske udgave af WHO ICD-10 opleves som rigeligt kortfattet i forhold til WHO's Clinical Descriptions and Diagnostic Guidelines og Research Diagnostic Criteria, som den heller ikke er tænkt at skulle erstatte. For at modvirke risiko for overfladisk brug af de diagnostiske kriterier, findes det ønskeligt, at den danske udgave ved en kommende revision medinddrager uddybende karakteristika.

Obs-pro-diagnosen som blev afskaffet med indførelsen af ICD-10 savnes også især for tilstande, som ikke fuldt ud opfylder de diagnostiske kriterier. Her må man henvise til retningslinierne ved diagnostisk usikkerhed (appendiks 2 i den danske udgave). For tilfælde hvor varighedskriteriet ikke er opfyldt, kunne man overveje at indføre en betegnelse svarende til DSM-IV's provisional diagnosis.

#### ***Udvalgsmedlemmer:***

Sigurd Benjaminsen, 1995

Aksel Bertelsen (formand), 1989

Gitte Juel Henningsen, 1989

Lise Israelson, 1988

Ole Mors, 1989

Raben Rosenberg, 1989

Anne Mette Skovgård, 1989

Overlægen ved det Psykiatriske Centralregister og danske repræsentanter ved internationale organisationer, der beskæftiger sig med klassifikationsproblemer (WHO, WPA og lign.) er konsulenter for udvalget.

#### **Aksel Bertelsen**

## **4.4. FORSKNINGSUDVALGET**

### ***Kommissorium***

- ?? Forskningsudvalget skal fungere som rådgivende organ for DPS i forskningsspørgsmål.
- ?? Forskningsudvalget skal løbende søge at skaffe sig et overblik over den aktuelle psykiatriske forskning, forskningsvilkår og forskerrekrutering og over for DPS påpege forskningsområder, der kræver nøje belysning.
- ?? Forskningsudvalget skal udgøre en baggrundsgruppe for den evt. psykiatriske repræsentation i S.S.V.F.
- ?? Forskningsudvalget skal tage initiativ til sammen med DPS at holde møder om psykiatrisk forskning og forskningsplanlægning.

- ?? Forskningsudvalget skal fungere som formidler af psykiatriske forskningsresultater og forskningsudvikling over for medlemmerne.
- ?? Forskningsudvalget skal i samarbejde med andre af DPS? s udvalg bidrage til kursusvirksomhed med psykiatrisk forskning
- ?? Forskningsudvalget skal støtte initiativer til at orientere offentligheden om vigtigheden af psykiatrisk forskning samt orientere om væsentlige hidtil opnåede resultater.

### ***Udvalgets sammensætning***

Ellids Kristensen og Povl Munk-Jørgensen er begge trådt ud af forskningsudvalget grundet stigende arbejdspress. Begge takkes for deres arbejdsindsats i forskningsudvalget, og Povl for det store engagement, han har vist i udvikling og afholdelse af forskningskurser.

Henrik Lublin og Ole Mors bydes begge velkommen som nye medlemmer i forskningsudvalget.

### ***Møder***

Forskningsudvalget har i 1998 afholdt 5 ordinære udvalgsmøder. Det har været et aktivt år præget af planlægning og afholdelse af forskerkurser. Vi har endvidere været optaget af forskningsudvalgets organisatoriske placering i forhold til DPS? bestyrelse og øvrige udvalg. Dette mundede ud i et debatindlæg ved DPS? årsmøde.

### ***Forskerkurser***

I februar blev det årlige forskerforum afholdt, denne gang var temaet: *registerbaserede data og informationsteknologi*.

I årets løb blev der afholdt et kursus i forskning indenfor kognitiv terapi, et SCAN kursus samt det 6. kursus i basal forskningsmetodologi. Alle kurser kan indgå i kvalificering til forskercertifikat.

Kurserne har været velbesøgt og fået en fin evaluering.

Tak til Jens Knud Larsen, Nicole Rosenberg, Patrick Gosden, Henrik Day Poulsen og Shashi Kant Jha for godt samarbejde omkring ovennævnte kurser.

### ***Oversigt over forskningsansvarlige afdelinger og - overlæger***

Ovennævnte oversigt kan rekvireres hos forskningsudvalgets formand.

### ***Akademiske grader***

I perioden 1. december 1997 til 15. november 1998 har følgende erhvervet

*Ph.d.-graden:*

- ?? Alex Kørner: Forekomst af depression hos 65-årige og derover i Karlebo kommune.
- ?? Jesper Pedersen: Adfærdsbiologisk forståelse af infantil autisme ? en indføring i etologisk psykiatri.

- ? ? Christian Graugaard: Professor Sands høns ? om seksualbiologi i mellemkrigstidens Danmark.
- ? ? Alice Madsen: Klinisk og neurobiologisk genundersøgelse af patienter med debuterende psykose.
- ? ? Morten Ekstrøm: Præmorbid psyke ved skizofreni ? fra historie til forskning.
- ? ? Per Ulf Mægaard Poulsen: Tvang i psykiatrien, en undersøgelse af lov nr. 331 af 24.05.89 om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien til belysning af, hvorledes loven har fungeret i praksis.
- ? ? Robert Elbrønd: Studier over 5 ? HT3-mekanismer i alkoholafhængighed, ved kombineret anvendelse af dyremodeller og mikrodialyse teknik.

*Dr.med.-graden:*

- ? ? Henrik Lublin: On acute oral dyskinesia. Behavioural effects of dopamine receptor agonists and antagonists in human and primates.
- ? ? Morten Birket-Smith: Somatoforme tilstande. En deskriptiv og sammenlignende undersøgelse af patienter med somatiske symptomer uden organisk grundlag.

De ønskes alle hermed til lykke.

**Forskningsudvalget**

*Voksenpsykiatri:*

1992: Helle Charlotte Knudsen

1993: Marianne Lau

1998: Henrik Lublin

1998: Ole Mors

1993: Per Kragh-Sørensen

*Børne- og ungdomspsykiatri:*

1997: Niels Bilenberg.

**Marianne Lau**

## 4.5. KVALITETSUDVIKLINGSUDVALGET

**Kommissorium**

Kvalitetsudviklingsudvalget skal gennem publikationer i medlemsbrevet, afholdelse af selskabsmøder og individuel kontakt med DPS? medlemmer sikre, at interessen for kvalitetsudvikling vedligeholdes og til stadighed er i fokus.

Dette sker bl.a. ved, at udvalget løbende holder medlemmer informeret om udviklingen nationalt og internationalt, herunder informerer om publikationer omhandlende referenceprogrammer og lignende.

Udvalget fungerer som koordinerende og vejledende organ i relation til udarbejdelse af referenceprogrammer, der udarbejdes af selskabets enkelte udvalg eller, hvor arbejdet involverer flere udvalg.

Hvor det ønskes, kan udvalget have koordinerende og vejledende funktion i forbindelse med oprettelse af veldefinerede kvalitetssikringsprojekter, også selv om disse ikke udføres i selskabets navn. Det kan fx. dreje sig om oprettelse af større database. Udvalgets kommissorium revurderes efter en 2-årig funktionsperiode.

### ***Udvalgsmedlemmer***

Anne Lindhardt, formand (1992)

Niels Reisby (afgået 1998)

Jesper Dybbro (1992)

Jens Thimmer (afgået 1998)

Niels Jørgen Nedergaard (afgået 1998)

Torben Isager (1992)

Jørgen Elley (1998)

Kristen Kistrup (1998)

Susanne Foldager (1998)

Udvalget blev nedsat i efteråret 1992. Funktionsperioden for samtlige medlemmer udløb derfor i efteråret 1998. Udvalget foreslog bestyrelsen, at tre medlemmer afgik nu, mens tre medlemmer fortsatte i en 2-års periode for at sikre en vis kontinuitet. Bestyrelsen har tiltrådt dette forslag. P.t. er en udvalgspost inden for børne-ungdomspsykiatri ledig. Den har været annonceret i Medlemsbrevet, og vi afventer et nyt medlem.

Udvalget har holdt tre møder. Udvalget har rådgivet bestyrelsen vedrørende Sundhedsstyrelsens sygdomsklassifikation vedrørende behandlingsprocedurer (udsendt til høring bredt i efteråret 1998). Udvalget har vidererådgivet bestyrelsen vedrørende etablering af kliniske databaser inden for området depressions- og skizofrenibehandling. To af udvalgets medlemmer Kristen Kistrup (som formand) og Anne Lindhardt har været aktive i forbindelse med udarbejdelsen af Sundhedsstyrelsens rapport ? Målsætning for distriktspsykiatri? (udkommet i oktober 1998).

Ved efteruddannelseskurset om ? Aggressionsforvaltning og forekomst af vold på psykiatriske afdelinger? har udvalget v. Anne Lindhardt indgået samarbejde med Efteruddannelsesudvalget v. Birgit Kijne og stået som kursusleder af ovennævnte (november 1998). I forbindelse med kurset blev arrangeret en medical audit med deltagelse fra Bispebjerg Hospital (Ralf Hemmingsen), Psykiatrisk Hospital i Århus (Ulla Bartels) og Roskilde Amtssygehus Fjorden (Anne Lindhardt). Fire patientforløb præget af forekomst af vold under indlæggelse blev fremlagt med udgangspunkt i materiale fra råjournalen og kommenteret af de tre paneldeltagere. Der vil blive udarbejdet referat heraf med henblik på at fremdrage mere generelle forslag til kvalitetsmål i forbindelse med håndtering af aggression og vold hos psykiatriske patienter. Dette vil blive publiceret i et kommende medlemsbrev i foråret.



Udvalget vil arbejde videre på at foreslå kvalitetsmål inden for nøgleområder vedrørende psykiatrisk behandling.

Udvalget er repræsenteret i Rådet for Medicinsk Kvalitetssikring.

Udvalget har kommenteret forslag til ?Requirements for quality assurance? udarbejdet af UEMS Sektion og Board for psykiatri.

Udvalget vil fremover ligeledes være optaget af at formidle viden om kvalitetsudvikling, herunder tankegang og metode som bindeled mellem resultater opnået gennem empirisk forskning og den praktiske kliniske virkelighed. Inden for sundhedstjenesteforskning bliver studier af ?effectiveness? mere og mere væsentlige. Kvalitetsudvikling beskæftiger sig netop med dette felt. Givet, at en behandling virker under eksperimentelle vilkår, hvad skal så til, for at den virker i den almindelige kliniske hverdag.

**Anne Lindhardt**

## **4.6. AD HOC UDVALG VEDR. KLINISK SEXOLOGIS FREMTIDIGE PLACERING I PSYKIATRI**

### ***Kommissorium:***

- ? ? at beskrive det nuværende sexologiske behandlingstilbud indenfor det psykiatriske behandlingssystem
- ? ? at angive en plan for, hvorledes sexologien skal placeres indenfor psykiatrien. Hvilke delområder kan bedst integreres i det almene psykiatriske behandlingstilbud, og hvilke delområder varetages bedst af en eller flere sexologiske specialafdelinger
- ? ? at angive det omfang den sexologiske undervisning/uddannelse af psykiatere bør have samt
- ? ? at vurdere, hvordan og hvornår denne undervisning bedst placeres i uddannelsesforløbet.

### ***Udvalgsmedlemmer:***

Ellids Kristensen (formand)

Trine Arngrim.

Bent Kawa

Thorkil Sørensen

### ***Beretning for 1997:***

DPS? s bestyrelse nedsatte på bestyrelsesmøde 7. april 1997 ovennævnte ad hoc udvalg. Udvalget konstituerede sig ved møde 28. april 1997, og der har ialt været afholdt 6 møder. Udvalget har afleveret sin redegørelse august 1998. Redegørelsen vil blive diskuteret på næste generalforsamling.

**Ellids Kristensen**

## **4.7. AD HOC UDVALGET VEDRØRENDE IKKE-PSYKOTISKE TILSTANDE**

### ***Kommissorium***

- ? ? Udvalget er et ad hoc udvalg, der er nedsat af bestyrelsen.
- ? ? Udvalget har til opgave indenfor en tidsramme på højst et år at aflevere en redegørelse, der belyser hvilke psykiatriske behandlingstilbud, der bør eksistere for unge og voksne med psykiske lidelser af ikke-psykotisk karakter. Der tænkes her på misbrug, angsttilstande, depressionstilstande, obsessive-compulsive tilstande, personligheds-forstyrrelser, spiseforstyrrelser, krisetilstande, selvmordsadfærd, følger efter seksuelle overgreb mm.
- ? ? Udvalget skal forholde sig til psykiaterens rolle i behandlingen og i hvilket regi, behandlingen kan foregå. Det er ikke udvalgets opgave at komme med retningslinier for hvilke behandlingsmetoder, der skal tages i anvendelse, med mindre dette indgår som en begrundelse for det anbefalede regi.
- ? ? Udvalget består af 5 medlemmer af Dansk Psykiatrisk Selskab, heraf skal mindst ?en være medlem af DPS? s bestyrelse. Udvalget kan indkalde ad hoc medlemmer med viden om specielle emner og udvalget kan samarbejde med behandlingsudvalgene vedrørende psykoterapeutiske, socialpsykiatriske og biologiske behandlingsmetoder i psykiatri og med kvalitetsudviklingsudvalget.

Udvalget har endnu ikke været indkaldt.

### ***Medlemmer***

Kirsten Gormsen, formand  
 Eskil Hohwy  
 Pia Rubin  
 Inge Gotfredsen  
 Nicolaj Kleist

**Kirsten Gormsen**

## **4.8. AD HOC UDVALGET VEDRØRENDE FORDELE OG ULEMPER VED, AT BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRI- OG VOKSENPSYKIATRI ER I ÈT VIDENSKABELIGT SELSKAB**

### ***Kommissorium:***

Udvalget skal:

- ? ? Undersøge fordele og ulemper ved, at børne- og ungdomspsykiatri og voksenpsykiatri er ét videnskabeligt selskab.
- ? ? Undersøge og vurdere de praktiske og økonomiske forudsætninger for en evt. opløsning af Dansk Psykiatrisk Selskab og dannelsen af 2 nye selvstændige videnskabelige selskaber.
- ? ? Undersøge hvilke muligheder der er ? hvis de to specialer hver danner sit eget videnskabelige selskab ? for fælles deltagelse i diverse udvalg (f.eks., diagnose-, efteruddannelses- og forskningsudvalg) og evt. fælles udgivelse af medlemsblad, ligesom det skal vurderes, om - og i givet fald hvorledes ? andre aktiviteter i de to selvstændige videnskabelige selskaber evt. kan koordineres.

*Sammensætning:*

Udvalget skal have i alt 6 medlemmer udpeget af Dansk Psykiatrisk Selskabs bestyrelse, heraf 3 fra Voksenpsykiatrisk sektion og 3 fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk sektion. Den børne- og ungdomspsykiatriske næstformand er formand for ad hoc udvalget.

*Tidsperspektiv:*

Ad hoc udvalget skal afgive ? eventuelt foreløbig ? rapport til generalforsamlingen i 1999 og endelig rapport til bestyrelsen i Dansk Psykiatrisk Selskab i august 1999 m.h.p. diskussion og afklaring i medlemskredsen inden endelig drøftelse og stillingtagen på generalforsamlingen i år 2000.

***Udvalgets sammensætning.***

Jens Buchhave (formand), Per Hove Thomsen, Uwe Klahn, Helle Aggernæs, Joachim Knop og Kjeld Reinert.

Der har i 1998 kun været afholdt ét møde i udvalget.

**Jens Buchhave**

## **4.9. AD HOC UDVALGET VEDR. REGISTRERING AF PSYKIATRISKE DATA I LANDSPATIENTREGISTRET OG I DET PSYKIATRISKE CENTRALREGISTER**

I marts 1998 svarede udvalget Bestyrelsen på første del af kommissoriet angående hvilke data Dansk Psykiatrisk Selskab/Afdeling for Psykiatrisk Demografi rekommanderer indberettet til Sundhedsstyrelsens Landspatientregister/Det Psykiatriske Centralregister.

Udvalget foreslog mindre ændringer i form af begrænsede indberetninger af de variabler, der aldrig (uhyre sjældent) benyttes i udtræk fra Landspatientregisteret/Det Psykiatriske Centralregister. Ændringerne vil fremgå af kommende udgaver af Sundhedsstyrelsens *Fællesindhold for basisregistrering af sygehuspatienter*.

Hvad angår anden del af kommissoriet, vurdering af behovet for indførelse af en aktivitetsregistrering i psykiatrien i SKS-systemet, vil udvalget svare Bestyrelsen først i 1999.

**Povl Munk-Jørgensen, formand**

5. Fonde, bestyrelser m.v. med repræsentation fra DPS

### 5.1. PSYKIATRISK FORSKNINGSFOND AF 1967

Fondens bestyrelse består af Bent Rosenbaum (formand), Raben Rosenberg og Per Hove Thomsen. Fondens bestyrelse har i 1998 uddelt 50.000 kr til følgende projekter:

- ?? Overlæge Kristian Valbak, afd. E, Psykiatrisk Hospital i Århus: *Egnethed til analytisk psykoterapi*, kr. 15.000
- ?? Klinisk assistent, læge Runa Munkner, Afsnit U, Sct. Hans Hospital: *Den tidsmæssige sammenhæng mellem første dømte kriminalitet hos skizofrene og tidspunktet for hvornår deres psykiske lidelser diagnosticeres*, kr. 20.000
- ?? Reservelæge Marlene Briciet Lauritsen, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital, Århus: *Identifikation af gener af betydning for udvikling af infantil autisme: Et associationsstudium*, kr. 15.000

**Bent Rosenbaum**

### 5.2. ERIK STRÖMGREN-FONDEN

Der har ikke været aktiviteter i fonden i det forløbne år.

**Niels Reisby**

### 5.3. OLE RAFAELSENS FOND

Fonden stiftedes i 1989 med følgende formål: "At fremme forskning vedr. udbredelse af kendskab til det biologiske grundlag for sindslidelser og deres behandling".

Til opfyldelsen af fondens formål foranlediger fondsbestyrelsen, at der hvert år i maj måned i Skandinavien afholdes en forelæsning af en internationalt anerkendt kapacitet inden for den emnesfære, som er omfattet af formålsparagraffen. I forbindelse med denne forelæsning uddeles hvert år en hæderspris til en yngre forsker, fortrinsvis fra de nordiske lande, som anerkendelse for dennes forskningsindsats inden for den af fondens formålsparagraf omfattende emnesfære.

Dansk Psykiatrisk Selskab skal i henhold til fondens vedtægter besætte en af pladserne i bestyrelsen.

DPS har udpeget Ralf Hemmingsen til denne post.

**De øvrige bestyrelsesmedlemmer er:**

Lise Rafaelsen

Tom G. Bolwig  
Erling T. Møllerup  
Torben Clause.

Rafaelsen-prisen blev ikke uddelt i 1998

**Ralf Hemmingsen**

## **5.4. FANNY MIRANDA OG WILLY R ROKBØLL'S FOND**

Følgende har i 1998 modtaget midler fra fonden:

Klinisk psykolog Jørgen Bech-Jessen,,Klinisk psykolog Marianne Fuglested,  
Afdelingslæge Else Munck, Reservelæge Sonja Schweitzer,  
Reservelæge ph.d. Christian Graugaard

Preben Hertoft er stadig formand for fondet, hvorfor alle henvendelser bedes rettet til:  
Preben Hertoft, Kulsviervænget 15, 2800 Lyngby.

**Preben Hertoft**

## **5.5. PSYKIATRIFONDEN**

Dansk Psykiatrisk Selskab har en plads i bestyrelsen.

Bestyrelsen har udvalgt den børne- og ungdomspsykiatriske næstformand til at repræsentere selskabet i PsykiatriFondens bestyrelse.

Fondens formål er at udbrede kendskab til psykiatriske lidelser, deres årsager og behandlinger.

I 1998 har der været afholdt 2 psykiatriuger, 1 i foråret og 1 i efteråret, ligesom der er udgivet flere publikationer fra PsykiatriFonden.

Psykiatriugen i efteråret 1998 omfattede bl.a. 2 dage, der handlede om børne- og ungdomspsykiatri, ligesom psykiatriugen afsluttede med afholdelse af ? International Mental Health Day? , som blev indledt af statsministeren, og hvor programmet i øvrigt dækkede aktuel forskning indenfor psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri.

**Jens Buchhave.**

## **5.6. SLAGTERMESTER WØRZNER OG HUSTRU INGER WØRZNER'S MINDELEGAT TIL FORDEL FOR FORSKNING AF SINDSLIDELSER**

Der har i 1998 ikke været uddelt midler fra fonden

**Annette Gjerris**

## **5.7. STUDENTERRÅDGIVNINGEN**

Efter et år med udvidelse og implementering af central ledelse, med deraf følgende problemer i en mere end 25-årig institution med primær flad ledelsesstruktur, er der nu tale om en rådgivning med nye kræfter, også hos de ansatte gennem mange år som stadig præger rådgivningerne, og en god atmosfære. Der har nu været tid til at tage overenskomster op, hvor også de ansatte psykiatere vil nyde gavn af at få løn for det arbejde, der rent faktisk udføres. Rådgivningen var her kommet i klemme mellem forskellige ministerier og er flere gange blevet ?glemt? i overenskomsterne. Institutionen vil fremover foruden den individuelle rådgivning satse på forebyggelse og udvikling af nye metoder i forhold til både behandling og forebyggelse, ligesom evaluering af disse tiltag vil blive sat i værk. Der vil blive tale om en opprioritering af samarbejdet med andre instanser, således at de stadig i forhold til studenterpopulationen sparsomme kræfter kan bruges selektivt, så ikke tilbuddene overlapper hinanden. Eksempelvis vil tilbud som er af speciel betydning for studieforløbet fx eksamensangst blive opprioriteret.

**Birgit Petersson**

## **5.8. HJERNEFORENINGEN**

(INGEN TILBAGEMELDING)

6. Specialistnævnet, 14 råd, Inspektor-ordning og vurderingsudvalg

## **6.1. SPECIALISTNÆVNETS GRUPPE AF TILFORORDNEDE SPECIALLÆGER (4)**

### **6.1.1. VOKSENPSYKIATRISK SEKTION**

I perioden 1.11.1997 til 1.11.1998 havde de tilforordnede voteret i 39 sager. Heraf var de 26 ansøgninger om specialistanerkendelse, mens de 13 drejede sig om vurdering af uddannelsesforløb eller var dispensationsansøgninger.

Antallet af sager vedrørende autorisationsansøgning er faldet noget i de senere år, antallet af dispensationsansøgninger er faldet forholdsvis mere, formentlig som udtryk for, at videreuddannelsesreformen er blevet mere og mere indarbejdet.

**Hans Christian Tofte**

### **6.1.2. BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRISK SEKTION**

***Tilforordnede:***

Hanne Børner

Hans Ulrik Mikkelsen

Vi har behandlet 3 ansøgninger fra børnepsykiatere, der har søgt om speciallægeanerkendelse i børne- og ungdomspsykiatri.

Der har været 2 uddannelsesvurderinger, 1 fra en voksenpsykiater mhp anerkendelse som speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri og 1 fra en yngre læge, der er på vej i uddannelsen mhp at blive speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri.

Vi er blevet bedt om vurdering mhp klassificering af I-stillinger i Sønderjyllands Amt og Skolepsykiatrisk Center Københavns Kommune, 1.reservelægestilling i Roskilde Amt og endelig U-stilling i Nordjyllands Amt.

**Hanne Børner**

## **6.2. 14 KONSULENT**

### **6.2.1. VOKSENPSYKIATRISK SEKTION**



30 sager har været forelagt i årets løb. Indførelse af ny vejledning pr. juli 1997 har ikke givet anledning til problemer eller fortolkningsvanskeligheder. Det er fortsat kun i ganske få tilfælde, at de formelle krav ikke har været opfyldt.

**Vilhelm Schultz**

## **6.2.2. BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRISK SEKTION**

Specialets ekspansion og generationsskifte afspejler sig i fortsat høj aktivitet i besættelse af overlægestillinger.

Sundhedsstyrelsen fremsendte i årets løb 11 børnepsykiatriske og 5 ungdomspsykiatriske bedømmelser til vurdering. En af de ungdomspsykiatriske ansøgere var speciallæge i voksenpsykiatri, de øvrige i børne- og ungdoms-psykiatri.

Sygehusmyndighederne synes at være blevet mere omhyggelige end tidligere med også at sende bedømmelse af ansøgere til vikariater over 6 måneder til godkendelse, som reglerne kræver det.

Alle ansøgere blev vurderet som kvalificerede (men underkendt af Sundhedsstyrelsen i ét tilfælde). Det er formentlig det klarere regelsæt fra 1997, der gør sin virkning.

**Torben Isager**

## **6.3. INSPEKTORORDNINGEN**

### **6.3.1. VOKSENPSYKIATRISK SEKTION**

#### ***Inspektorkorpset udgøres af***

Vilhelm Schultz

Ulla Bartels

Anne Stub Naylor

Michael Andreassen

Torben Lindskov Hansen

Stig Kastberg

Anne Lindhardt

Der er således nu udpeget ialt 7 inspektorer til at varetage opgaven indenfor voksenpsykiatri. Alle har deltaget i et et-dags kursus, der afholdes af Lægeforeningen og Sundhedsstyrelsen. Der har i 1998 været aflagt inspektorbesøg på 3 psykiatriske afdelinger, og i begyndelsen af 1999 vil samme afdelinger modtage ? genbesøg? af samme inspektorer mhp opfølgning af de aftaler, der blev indgået ved første besøg.

**Anne Stub Naylor**

### **6.3.2. BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRISK SEKTION**

Det lykkedes ikke for børne- og ungdomspsykiatrien i 1998 at få tilsagn fra 2 kvalificerede overlæger til at påtage sig denne opgave m.h.p. at kvalificere videreuddannelsen. Der er således ikke nogen af de børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger, der tidligere har givet udtryk for et ønske om, at få besøg af inspektorerne som har kunnet få dette ønske opfyldt.

I den forbindelse er det vigtigt, at afdelingerne som et led i deres almindelige arbejde også prioriterer ressourcer til faglig oprustning.

**Jens Buchhave**

## **6.4. VURDERINGSUDVALG VEDRØRENDE UNDERVISNINGSTILLINGER**

### **6.4.1. VOKSENPSYKIATRI**

Vurderingsudvalget udgøres af Ib Scheel Thomsen, Peter Bjulver, region nord, Olaf Wraae og Jørgen Jensen, region syd, Randi Luggin og Søren Haastrup (formand) region øst, herudover Kim Solstad og Marianne Geoffroy (Psykiatrisk Selskab). Vurderingsudvalget blev konstitueret 20.06.98 og holdt 3 møder 26.06.98, 06.08.98 og 17.11.98.

*1. vurderingsmøde:*

10 ansøgere til 8 blokstillinger i region nord. Alle ansøgere fandtes kvalificeret.

*2. vurderingsmøde:*

4 ansøgere til 4 blokstillinger i region syd. 3 ansøgere fandtes ubetinget kvalificeret, 1 ansøger fandtes betinget kvalificeret.

*3. vurderingsmøde:*

43 ansøgninger til 40 blokstillinger, fordelt:

12 ansøgere til 10 stillinger i region nord.

3 ansøgere til 7 stillinger i region syd.

28 ansøgere til 23 stillinger i region øst.

Af de 43 ansøgere fandtes 1 ansøger ikke-kvalificeret, ved 5 andre sattes et vist spørgsmålstegn ved kvalifikationen.

Den nye centraliserede ansættelsesprocedure gælder alle specialer og skulle sikre ansættelse af ansøgere, der gerne ville arbejde udenfor universitetsbyerne. Proceduren er tung og har haft indkøringsvanskeligheder, som vi beklager.

Vurderingsudvalgets opgave har primært været, at vurdere om den enkelte ansøger opfyldte de basale kriterier, dvs. havde autorisation til selvstændigt virke som læge, og havde gennemgået 1 års introduktionstid tilfredsstillende.

Herudover har vurderingsudvalget pointgivet den enkelte kvalificerede ansøger efter 7 supplerende kriterier udarbejdet af Sundhedsstyrelsen.

De 7 kriterier har været rimeligt nemme at arbejde med. Vi har dog måttet anlægge enkelte tolkninger. Disse tolkninger er skriftligt beskrevet og vil fremtidigt blive fremsendt til nye ansøgere.

Sammentællingen af point ved disse 7 kriterier, har givet anledning til overvejelser, om netop denne talsum er en tilstrækkelig vejledning for ansættelsesudvalgene. Vurderingsudvalget har anbefalet, at ansættelsesudvalgene benytter sig af muligheden for at indkalde ansøgere til samtale i tvivlstilfælde.

Men hele vurderingsarbejdet kan nok i de næste år findes noget meningsløst. Prognoser, herunder vurderingsudvalgets egen tyder entydigt på, *at der de næste år vil være flere blokstillinger ledige end der vil være ansøgere som opfylder de basale kvalifikationer.*

Vurderingsudvalget ? og vel mange andre ? må meget anbefale, at vi alle søger at øge rekrutteringen til faget i væsentlig grad. Hvis dette ikke lykkes, vil der i de næste 4-5 år stå mange kursusblokke tomme med de alvorlige konsekvenser, for antallet af nye psykiatere om 5, 6, 7, 8, og 9 år.

**Søren Haastrup og Kim Solstad**

## **6.4.2. BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRI**

Der henvises til 4.1.3. Beretning fra Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion.

## 7. Faglige grupper

### **7.1. INTERESSEGRUPPEN FOR TRANSKULTUREL PSYKIATRI**

Interessegruppens formål er at udbrede kendskabet og stimulere forskningen omkring de kulturelle aspekters indflydelse på de psykiatriske lidelsers fremtræden, behandling og forløb. Interessegruppen er åben for alle psykiatere med teoretisk interesse eller praktisk erfaring i disse emner.

Gruppens aktivitetsniveau har været lavt i det forløbne år. Gruppens medlemmer har deltaget som undervisere i uddannelseskurser for psykiatere og andre behandlergrupper i det psykiatriske system. De sidste måneder har gruppens medlemmer koncentreret kræfterne om redaktionen af en lærebog i transkulturel psykiatri ud fra danske erfaringer og behov.

Afdelingslæge Majken Kristensen er fortsat gruppens formand og overlæge Francisco Alberdi sekretær.

**Francisco Alberdi**

### **7.2. INTERESSEGRUPPEN VEDRØRENDE MISBRUG**

### **7.3. GERONTOPSYKIATRISK INTERESSEGRUPPE**

Interessegruppen har afholdt generalforsamling og videnskabeligt møde i Holte d. 15. og 16. maj 1998.

Der er ingen tvivl om, at såvel hjerneåret med oplysninger om demenssygdommene som muligheden for at give hukommelsesfremmende medikamenter har betydet et øget pres på de eksisterende gerontopsykiatriske afdelinger i landet. Samtidigt vil flere specialer gerne deltage i udredning, et forhold som vi i interessegruppen med glæde ser frem til.

Referenceprogrammet for demensudredning, udarbejdet af Dansk Neurologisk Selskab m.fl. er sendt til Sundhedsstyrelsen, der har nedsat en arbejdsgruppe til at finde anbefalinger til et generelt udredningsprogram. Der er ikke i denne arbejdsgruppe medlemmer fra interessegruppen. For nylig (oktober 1998) har det vist sig, at der sker en omorganisering af Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe, og DPS har nu udpeget Per Kragh-Sørensen og Kirsten Abelskov til at sidde i udvalget.

I Århus Amt er der nedsat en arbejdsgruppe til udredning af den fremtidige demensudredning i Århus Amt. Arbejdsgruppen fremlagde sit forslag på et offentligt møde i september 1998. Men, der er endnu ikke truffet nogen politisk beslutning om forslaget.

På generalforsamlingen blev det drøftet om vi skulle starte et nyt selskab, men der var enighed om, at det trods vores stigende medlemstal endnu ikke var tiden, da niveauet ikke endnu er videnskabeligt passende. For at råde bod på dette nedsattes en arbejdsgruppe, der skal se på hvilke skalaer, vi vil bruge og hvilke skalaer, der er validerede her i landet. Ole Bjørn Skausig er formand for dette udvalg.

Rekrutteringen til gerontopsykiatri blev diskuteret. Der er flest overlæger, og kun 5 reservelæger. Det er vanskeligt at få besat disse stillinger med reservelæger, der vil være psykiatere, da uddannelsen i gerontopsykiatriske afdelinger ikke er klassificerede. Det er på tide, man ser på hvem, der skal afløse den generation, der nu sidder i de gerontopsykiatriske afdelinger.

Det videnskabelige møde blev indledt af Dr. Robert Howard, London, der talte om: Late onset schizophrenia-like psychosis (parafreni). Lisbeth Sørensen: Validering af Geriatric Mental Schedule. Anette Lolk: Comcoq som screeningsinstrument ved diagnosticering af demens i tidlige stadier. Ole Bjørn Skausig: CDR rating. Marcus Fink: Behave-ad og NPI.

Der er nu 80 medlemmer af interessegruppen.

Næste generalforsamling er i år 2000, hvor såvel Arne Nørgaard som Kirsten Abelskov er på valg.

**Kirsten Abelskov**

## **7.4. RETSPSYKIATRISK INTERESSEGRUPPE**

Retspsykiatrisk Interessegruppe har nu cirka 125 medlemmer. Interessegruppen har i 1998 afholdt følgende møder:

- 19. marts, kl. 19.00, auditoriet, psykiatrisk afdeling O, Rigshospitalet:
- ? ? Peter Kramp, lektor, cand. stat. Gorm Gabrielsen: Retspsykiatriske patienter - udvikling og status.
- ? ? Jens Lund: Retspsykiatriske patienter 1997 - data fra tredje landsdækkende tværsnitsundersøgelse.
- ? ? Bjørn Holm: Kohorteundersøgelse af retspsykiatriske patienter i Østdanmark. Mødet havde samlet cirka 25 deltagere.

12. juni, kl. 13.30 - 17.15, Amtshospitalet i Nykøbing Sjælland, Årsmøde om mentalt retarderede kriminelle:

- ? ? Ole Døhr: Udviklingen i antallet af mentalt retarderede kriminelle de sidste fem år.
- ? ? Jens Lund: En aktuel tværsnitsundersøgelse af mentalt retarderede kriminelle.
- ? ? Mia Presman: Retsfølger for straffelovsovertrædere med samtidig intelligensdefekt og psykisk sygdom.
- ? ? Ole Døhr: Samrådet og behandlingen af mentalt retarderede kriminelle.
- ? ? Statsadvokat Preben Alsøe: Anklagemyndighedens praksis.
- ? ? Fuldmægtig Gunvor Munch, Socialministeriet: Behandlingsinstitutioner for mentalt retarderede kriminelle nu og i fremtiden.

Mødet havde samlet cirka 50 deltagere. Efter mødet var der socialt samvær, hvor amtshospitalet bød på en kold buffet.

7. oktober, auditoriet, psykiatrisk afdeling O, Rigshospitalet:

- ? ? Hans Adserballe: Etik i retspsykiatrien.

Mødet havde samlet cirka 25 deltagere.

19. november kl. 16.00 - 19.00, auditoriet, psykiatrisk afdeling O, Rigshospitalet: Ungdomspsykiatriens opgaver og forpligtigelser vedrørende unge kriminelle.

- ? ? Forsvarsfuldmægtig Lisbeth Hansen: Unge kriminelle.
- ? ? Alice Lodberg Madsen/Marianne Jacoby: En efterundersøgelse af mentalobserverede 15-17-årige.
- ? ? Patrick Gosden: Unge kriminelle - psykiatriske aspekter.
- ? ? Georg Gouliaev: Retspsykiatriske opgaver ved en ungdomspsykiatrisk afdeling.
- ? ? Statsadvokat Hanne Schmidt, Rigsadvokaten: Anklagemyndighedens behandling af sager vedrørende børn og unge.

Mødet blev afholdt i Dansk Psykiatrisk Selskabs regi. Mødet havde samlet ca. 85 deltagere.

Efter årsmødet 12. juni afholdt Retspsykiatrisk Interessegruppe generalforsamling. Formanden redegjorde for interessegruppens aktiviteter det forudgående år. Der har været afholdt fire møder, som generelt har været velbesøgte med op til 100 deltagere. Det II. Nordiske Retspsykiatriske Symposium i Kuopio, Finland, afholdt august 1997, havde været vellykket. Interessegruppen planlægger i 1999 at afholde et to-dages symposium om psykiatriloven med hovedvægten på de reviderede lovbestemmelser samt et tre-dages symposium om mentalundersøgelser. Bestyrelsens beretning blev godkendt. Kassereren forelagde regnskabet. Interessegruppens indtægter svarer til udgifterne til afholdelse af de ordinære møder. Herudover havde interessegruppen tæret på formuen ved at afholde udgifterne til to yngre lægers deltagelse i Det II. Nordiske Retspsykiatriske Symposium. Regnskabet var revideret uden anmærkning fra interessegruppens revisor. Regnskabet blev godkendt. Kontingentet blev uændret

fastsat til 100 kr. per år. Bestyrelsen havde fremsat forslag om vedtægtsændringer, således at proceduren vedrørende valg til bestyrelsen blev forenklet. Vedtægtsændringerne blev vedtaget enstemmigt, men generalforsamlingen var ikke beslutningsdygtig. Der blev derfor i henhold til vedtægterne afholdt ekstraordinær generalforsamling i forbindelse med mødet den 19. november, vedtægtsændringerne blev her vedtaget.

Generalforsamlingen sluttede med, at bestyrelsen blev genvalgt.

Der har i årets løb været afholdt syv bestyrelsesmøder. Interessegruppen har afgivet udtalelse til Dansk Psykiatrisk Selskab i forbindelse med en henvendelse fra overlægen på Vestre Hospital og i forbindelse med en høring af selskabet vedrørende Straffelovrådets forslag til en fuldbyrdelseslov. Bestyrelsen har endvidere med generalforsamlingens godkendelse besluttet at undersøge muligheden for at Retspsykiatrisk Interessegruppe kollektivt abonnerer på Nordisk Rettsmedisin. Bestyrelsen deltager i planlægningen af Det III. Nordiske Retspsykiatriske Symposium, der afholdes den 25.-27. august 1999 i Trondheim. Mødets hovedtema bliver: Nordisk retspsykiatri i traditionelle og nye roller.

Bestyrelsen for Retspsykiatrisk Interessegruppe består af Peter Kramp (formand), Jens Lund (kasserer), Kjeld Reinert og Bjørn Holm, Dorte Sestoft er suppleant. Henvendelse om medlemskab til overassistent Birte Ljungmann, Retspsykiatrisk Klinik, Blegdamsvej 6 B, 2., 2200 København N, tlf. 3536 0366, fax: 3536 1388.

**Peter Kramp**

## **7.5. UNGDOMSPSYKIATRISK INTERESSEGRUPPE**

## **7.6. INTERESSEGRUPPEN FOR SOCIALPSYKIATRI OG FAMILIEPSYKIATRI**

Interessegruppen har i marts, juni sammen med DPS afholdt et velbesøgt medlemsmøde med den amerikanske psykiater William McFarlane om behandling af psykotiske patienter i multifamiliegrupper. Herudover har interessegruppen, ligeledes i samarbejde med DPS afholdt medlemsmøde i oktober om forebyggelse af selvmord med den svenske psykiater Wolfgang Rutz, Merete Nordentoft og Preben Bo Mortensen.

Styrelsens for interessegruppen består af Preben Bo Mortensen, Søren Haastrup (sekretær og kasserer), Merete Nordentoft og Jette LaBianca (koordinatorer for gruppen og kontaktpersoner i forhold til bestyrelsen).

**Merete Nordentoft**  
**Jette LaBianca**

## **7.7. PSYKOTRAUMATOLOGISK INTERESSEGRUPPE**

### ***Generelt om PTI (PsykoTraumatologisk Interessegruppe)***

PTI er stiftet i maj 1994 under navnet KKI: Krise- og katastrofepsykiatrisk Interessegruppe). Gruppen er åben både for medlemmer af DPS og andre faggrupper i henhold til vedtægterne.

### ***Medlemsstatus:***

Der er aktuelt ca. 50 medlemmer. Tallet har også igen i år været lidt stigende. Ca. 2/3 er læger/speciallæger i psykiatri - størstedelen af resten er psykologer.

### ***Økonomi:***

Ved seneste opgørelse var der ca. 11.000 kr i PTI's kasse. Beholdningen stammer fra kontingentindbetalinger. Økonomien har hidtil ikke tilladt honorering af foredragsholdere eller afholdelse af rejseudgifter.

Bestyrelsen har drøftet mulighed for ved planlægning af møder at gå sammen med f.eks andre interessegrupper eller selskaber med tilgrænsende fagområder for derved at være flere om at bære udgifterne. Endelig har bestyrelsen drøftet at søge sponsorstøtte fra medicinalindustrien under de for Lægeforeningen gældende regler.

### ***Aktiviteter i det forløbne år:***

Der har siden generalforsamlingen i november 97 ikke været afholdt medlemsmøder, idet fremmødet ved de 2 senest afholdte faglige møder, bl.a i forbindelse med generalforsamlingen 97 var meget sparsomt. Der har derimod været afholdt 3 bestyrelsesmøder, idet bestyrelsen efter forslag og drøftelse ved sidste års generalforsamling har valgt at bruge året som arbejdsår. Bestyrelsen har bl.a drøftet muligheder for anvendelse af screeningsinstrumenter af psykotraumeramte mhp visitering og behandlingsindikation, ligesom der har været tiltag til at planlægge møde med forskningskyndig indenfor området ulykker og PTSD (posttraumatisk stressforstyrrelse). Der har endvidere været taget kontakt til kursuslederen for 1-kursus Øst, mhp at kunne give yngre læger, kommende psykiatere, orientering om/interesse for området. I den forbindelse har bestyrelsen også drøftet hvordan det er muligt at gøre psykiatriske kolleger mere interesserede i psykotraumatologien og det psykotraumatologiske beredskab. Flere af bestyrelsens medlemmer har således været til møde med ansvarlige for det psykotraumatologiske beredskab mhp at finde frem til en større ensretning på beredskabsområdet og vurdere hvilke vanskeligheder, der aktuelt er. Et af behovene, der stod klart var et ønske om at ensrette undervisningen vedr. reaktioner i masseskadesituation, organisering af indsatsen



m.m. Bestyrelsen har også drøftet den kritik, der er af debriefing. Generelt savnes forskning og dokumentation vedr. behandlingsstrategier.

***Bestyrelsen for PTI:***

Birgit Kijne (formand), valgt ved sidste generalforsamling

Christian Simonsen

Peter Clemmesen (kasserer)

Ebbe Munk-Andersen

Michael Andreassen (suppleant)

**Birgit Kijne**

## **7.8. INTERESSEGRUPPEN FOR HISTORISK PSYKIATRI**

## **7.9. OLIGOFRENIPSYKIATRISK INTERESSEGRUPPE**

## **7.10. INTERESSEGRUPPEN FOR PSYKOSOMATIK OG LIAISONPSYKIATRI**

Interessegruppen arrangerede i februar måned sammen med the Royal College of Psychiatrist, Liaison Section - ?Anglo-Nordic Liaison Psychiatric Meeting - 7th Nordic Meeting on Liaison Psychiatry?. Mødet blev afholdt i Århus, og der var ca. 100 deltagere hovedsaglig fra Common Wealth-landene og de nordiske lande. Der var mange gode, inspirerende indlæg, workshops og livlige diskussioner. Overskuddet fra arrangementet vil blive anvendt til at oprette et rejsefond for yngre forskere inden for området.

Der er i europæisk regi nedsat en arbejdsgruppe med det formål at forberede oprettelsen af en europæisk organisation for Konsultations- og Liaisonpsykiatri. Den europæiske organisation skal ses som en pendant til den amerikanske organisation ? The Academy of Psychosomatic medicine?, som har bestået i mange år og er velkonsolideret. Formålet er at udvide det internationale samarbejde, og at lande, hvor Liaisonpsykiatrien er bedre udviklet, kan støtte lande, hvor dette ikke er tilfældet. Bl.a. vil der blive udarbejdet generelle anbefalinger til uddannelsen af psykiatere i Liaisonpsykiatri på forskellige niveauer, der kan tilpasses lokale forhold. Den danske interessegruppe deltager i arbejdsgruppen og er aktuelt i gang med at udfærdige forslag til danske retningslinjer. Endvidere vil der sammen med den amerikanske

organisation blive oprettet databaser på Internettet med nøglelitteratur, referencer og behandlingsvejledninger, m.v.

Interessegruppen har valgt at prioritere samarbejdet med andre videnskabelige selskaber og interessegrupper inden for medicinen højt. Der har således været afholdt fælles videnskabelige møder med reumatologerne om fibromyalgia og med neurologer og neurokirurger.

Forskellige møder planlægges I 1999, bl.a. et fælles videnskabeligt møde i forbindelse med onkologernes årsmøde og et møde om psykiatriens rolle i uddannelsen af læger og lægestuderende i læge-/patientkommunikation.

På årsmødet i februar blev det besluttet, at næste årsmøde afholdes i forbindelse med Dansk Psykiatrisk Selskabs Årsmøde d. 26.-27. februar 1999 i København.

**Per Fink**

## **7.11. INTERNATIONAL INTERESSEGRUPPE**

International Interessegruppe (II) stiftet i 1997 er oprettet med det formål at støtte og stimulere interessen for samarbejdet mellem psykiatere og psykiatriske organisationer på tværs af landegrænserne.

Det er hensigten at gøre dette ved at engagere medlemmerne i forskellige internationale psykiatriske projekter for derigennem at bedre forholdene for psykiatrien i forskellige lande. Det er interessegruppens ønske at udbrede kendskabet til forholdene for psykiatrien udenfor Danmark. Interessegruppen vil via internationale kontakter opbygge projektgrupper, som arbejder med projekter indenfor psykiatrien.

Projektgrupperne kan beskæftige sig med enhver form for internationale emner indenfor psykiatrien, som f.eks opbygning af NGO? s i U-lande, støtte til andre organisationers projekter. Det er tanken at II? s medlemmer via deres uddannelse og erfaring skal være koordinører og projektdeltagere i projekter, som andre organisationer søger økonomisk og faglig hjælp til. Det økonomiske grundlag forventes tilvejebragt via bevillinger fra private fonde, EU og DANIDA.

Det er intentionen, at II med sine internationale relationer indenfor forskellige psykiatriske fagområder kan hjælpe og støtte andre interessegrupper under DPS og II kan derved blive et værdifuldt aktiv i det internationale samarbejde indenfor forskellige psykiatriske emner.

Set i lyset af manglende fremmøde generelt ved medlemsmøder har interessegruppen i lighed med sidste år ikke afholdt medlemsmøder, men er igang med at forberede et symposium om transkulturelle patienter i psykiatrien medio april 1999 i samarbejde med Efteruddannelsesudvalget.

**Michael Andreassen**

## 8. Fraktionen af yngre psykiatere (FYP)

Årets FYP seminar har igen haft videreuddannelsen som tema. Det er ikke fordi, der ikke alment er stor bevågenhed omkring videreuddannelsen, men i takt med at vi får evalueret de mere formelle aspekter af uddannelsen - de obligatoriske samtaler og uddannelsesprogrammerne - bliver det også tydeligt at det er vejledning og en tættere supervision, som skal løfte kvaliteten af specialistuddannelsen. Det er derfor vigtigt, at speciallæger bliver klar over den betydning, de har som vejledere. Videreuddannelsesudvalgene har i samarbejde med DPS og FYP planlagt et vejlederseminar i starten af 1999. Specifikke vejlederkurser kunne inspirere og være med til at løfte afdelingernes kliniske uddannelsesniveau

FYP har i år været repræsenteret i DPS' bestyrelse ved Tove Mathiessen, som også er centralt placeret i Videreuddannelsesudvalget (V). I European Forum of Psychiatric Trainees (EFPT) har Knut Løkke og Jørgen Kambsgard deltaget ved årets kongres i Belgien. I år var der forud for kongressen et symposium: ? Training in general psychiatry, child and adolescent psychiatry? .

Knut Løkke er i 1998 udpeget til repræsentant i Uddannelsesudvalget under WPA.

Runa Munkner og Jørgen Kambsgard har været observatører i DPBO. FAYL har i år gjort mere ud af at holde kontakt til Sandkasserne og der har været indkaldt til to møder i årets løb.

Vi har fortsat kontakt til U-kursusholdene via repræsentanter udpeget af de enkelte hold, som inviteres med til ledelsesgruppemøder. Desuden er vi glade for at få taletid på I-kursus Øst og Vest, hvor vi (Torsten Wiwel og Marianne Geoffroy) har orienteret om speciallægeuddannelsen og organisatoriske forhold.

### ***Ledelsesgruppens sammensætning 1998:***

Marianne Geoffroy (V), formand, København, 1994

Knut Løkke (V), næstformand, Århus 1995

Jørgen Kambsgard (B&U), Odense, 1995

Torsten Wiwel (V), Århus, 1995

Runa Munkner (V), København, 1997

Jesper Karle (V), København, 1997

Tove Mathiessen (V), København, 1997

Vi takker alle for et godt samarbejde.

På ledelsesgruppens vegne

**Marianne Geoffroy**

## 9. Danske psykiatere og børnepsykiateres organisation (DPBO)

Danske Psykiatere og Børne- og ungdomspsykiateres Organisation er den specialeorienterede del af speciallægesøjlen i lægeforeningen. DPBO varetager således arbejdsretlige interesser, d.v.s. økonomiske, men også arbejdsvilkår. Der er derfor overlappende interesser i forhold til DPS, hvorfor DPBO og DPS har et årligt fælles bestyrelsesmøde. DPBO har det sidste år beskæftiget sig med:

**Psykiatriloven:** Revisionen af psykiatriloven er nu vedtaget og træder i kraft 1.1.99. Vi kommenterede 2.udkast med

a) ønske om klarhed, at overlægen først kan tage stilling til tvang, når denne er "i tjeneste",

b) at begrebet "medicinfri afdelinger" gav anledning til misforståelser vedrørende det lægelige behandlingsarbejde i psykiatrien og

c) at man burde konkretisere flere forhold vedrørende "god sygehusstandard".

Ved 3. udkast fik vi i juni foretræde for Folketingets Retsudvalg. Her udtrykte vi ønske om konkretisering af "god sygehusstandard". Det angik læge-patient kontakttid, som vi gerne ville have sikret i henhold til standarderne anført i Sundhedsstyrelsens "Kvalitet i Voksenpsykiatrien". Selv om det ikke resulterede i ændringer af loven, vil vi fremover benytte denne mulighed for formidling af ønsker til politikerne.

**Frihedsberøvelse af børn og unge:** ? 71-udvalget afholdt en høring om frihedsberøvelse af børn og unge. De fleste frihedsberøvelser er med baggrund i sociale problemer eller kriminalitet. Børnene anbringes da i "sikrede afdelinger" i socialt regi. Vi pegede på at de fleste unge under 18 år, der akut skulle på lukket psykiatrisk afdeling, blev indlagt på voksenpsykiatriske afdelinger. Dette fandtes helt uacceptabelt og der blev foreslået, at flere amter eventuelt kan samarbejde om at etablere lukket akutfunktion til unge.

**UEMS:** Specialektionerne arbejder mod fælles standarder inden for det enkelte speciale. I voksenpsykiatri har man lavet mindre arbejdsgrupper, der udformer oplæg til godkendelse i den samlede voksenpsykiatriske specialektion. Der arbejdes med rekommendationer vedrørende kontinuert efteruddannelse (CME) og kvalitetssikring, mens de tidligere fremsatte anbefalinger til speciallægeuddannelsen står foran revision. I børne- og ungdoms-psykiatrien er der i mindre grad fastlagt fællesbeslutninger.

**Efteruddannelse:** I tråd med UEMS' interesse for efteruddannelse har Lægeforeningen taget emnet op. FAS har udmeldt, at selskaber/organisationer har ansvar for at *definere efteruddannelseskrav og sikre evaluering af efteruddannelse*. DPBO og DPS har aftalt at DPS påtager sig dette videre ansvar for efteruddannelsen.

**Attester:** Forhøjelsen på 50% for speciallægeerklæringer er nu trådt i kraft. Vi har igen over for attestudvalget udtrykt DPBO's ønske om at få ændret aftalen til aflønning efter tidsforbrug og øvrige udgifter.

**Organisering af den hospitalsbaserede psykiatri:** Det er fortsat meget vekslende, hvordan psykiatrien er organiseret landet over. Amterne anvender deres ret til at ændre organisationen, så det giver rig lejlighed til afprøvning af forskellige modeller. Det overordnede ansvar er fortsat de fleste steder placeret i amtets sygehusudvalg, men er nogle steder under socialudvalget eller placeret i et særskilt udvalg under amtsrådet. Der er etableret nye "døgnhuse" i Nordjylland med lægeledede behandlingsteams men uden ansvar for behandlingsmiljøet. Problemet med de mange organisationsformer er, at de ikke etableres m.h.p. en systematisk sammenligning af fordele og ulemper, og at ændringerne ikke når at blive ordentligt evalueret.

Ud over disse variationer i overordnet organisation opstår nu også nye enheder på hospitalerne. Der er i psykiatrien eksempler på børne-og ungdomspsykiatriske enheder, der ledes af en specialeansvarlig overlæge uden selvstændig administrativ kompetence. Der er etableret en sygehusafdeling med "områdechefer" for afdelinger med flere grundspeciale med hver sin "specialechef" og eventuelt specialeansvarlige overlæger for ekspertområder inden for grundspecialet.

Vi mener fortsat, at der for hvert grundspeciale bør være en selvstændig administrerende enhed med en administrerende overlæge eller klinikchef. De specialeansvarlige overlæger kan inden for den administrerende enhed med ét grundspeciale have ansvar for ekspertområder (eks. gerontopsykiatri, retspsykiatri, psykoterapi) eller tilsvarende specialansvar (eks. uddannelsesansvarlig) eller ansvar for geografiske optageområder.

**Overlægemangel:** De mange organisatoriske tilpasninger kan ikke kompensere for lægemangelen. Der er aktuelt mindst 10 ubesatte overlægestillinger i børne-og ungdomspsykiatrien, så nogle amter har svært ved blot at yde ambulant service.

**Overlægers vagtberedskab:** Inden for de sidste 10 år har der været tre forskellige tjenestemandsaftaler og nu også en overenskomst for overlæger. Vi har prøvet at få overblik over reglerne h.h.v. anbefalingerne fra FAS m.h.t. organisation af overlægers vagter og noteret det i vedlagte bilag.

**FAPS:** Efter forslag fra psykiaterne i FAPS' bestyrelse er der etableret et administrationskursus for praktiserende psykiatere med gennemgang af bl.a. overenskomstforhold, pensionsforhold og måder at etablere sig på i praksis (privat, Aps. o.l.). FAPS vil desuden synliggøre medlemsskarens betydning bedre. De agter bl.a. at gøre det ved artikler i Ugeskrift for Læger om de enkelte specialer.

**Kim Solstad**

## 10. Dansk Medicinsk Selskab

Medlemmerne af Dansk Psykiatrisk Selskab er automatisk medlem af paraplyorganisationen Dansk Medicinsk Selskab, der samlet består af 84 lægefaglige videnskabelige selskaber. DMS har derfor i nogle sammenhænge funktion som den nationale kontaktorganisation for lægelig fagvidenskab. DMS udbetaler tilskud til en enkelt foredragsholder pr. selskab pr. år og har givet 8.000 kr til mødet med McFarlane afholdt af DPS. Ved alle de møder i de forskellige fagvidenskabelige selskaber, hvor DMS har givet en økonomisk støtte, har alle DPS-medlemmer adgang. Det ses i opslaget af foredraget ved teksten ?DMS har ydet økonomisk støtte og alle medlemmer af selskabet er velkommen til mødet?. DPS har 12 ud af de 305 pladser i repræsentantskabet for DMS, men kun 10 medlemmer aktuelt. Der er ét årligt repræsentantskabsmøde.

### ***Medlemmer for DPS:***

Susanne Edelberg  
Jytte Flach  
Lise Israelson  
Gertrud Krarup  
Ib Scheel Thomsen  
Kim Solstad

**Kim Solstad**

## 11. Nordisk samarbejde

### 11.1. NORDISK PSYKIATRISK SAMARBEJDSKOMITÉ (NPS)

Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomite er en organisation, der mødes en gang om året med det formål at øge samarbejdet mellem de psykiatriske selskaber i de nordiske lande. I samarbejdskomiteen sidder foruden formændene for de nordiske selskaber en repræsentant fra hvert land, som vælges for 6 år ad gangen. Det årlige møde fandt sted på Schæffergården i Gentofte den 24-25. april 1998. Emner, der behandledes på mødet i 1998 var WPA hvor Marianne Kastrup aflagde rapport og gennemgik strukturen i organisationen af WPA's arbejde og fremviste nogle af de seneste udgivelser. Den nordiske Zone i WPA udgøres af de nordiske lande og de tre baltiske lande. Kari Pylkkanen aflagde rapport fra den nordiske zone. Der har været mødeaktivitet under den Nordiske Kongres i Trondhjem 1997 og der har derudover været et møde i Gotland i oktober 1997 og september 1998 med formændene for psykiaterorganisationerne i de baltiske lande. Samarbejdskomiteen besluttede at vælge Veiko Vasar som baltisk redaktør til redaktionen af Nordic Journal of Psychiatry for foreløbigt 2 år.

Der blev aflagt rapport fra den nordiske kongres i Trondhjem 1997, og der blev rapporteret fra forberedelserne til den XXVI. Nordiske Psykiaterkongres i København, 23-26 august 2000. Der er udarbejdet et udkast vedrørende hjemmeside for Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomite, som godkendtes i princippet, og det accepteredes, at der i budgettet for 1999 er mulighed for at afholde udgifter til etablering og drift af hjemmeside.

**Merete Nordentoft**, dansk repræsentant

### 11.2. NORDIC JOURNAL OF PSYCHIATRY

Nordic Journal of Psychiatry publicerer videnskabelige originalarbejder, autoreferater af disputatser og Ph.D.-afhandlinger samt boganmeldelser. I 1998 har den danske redaktion modtaget 16 manuskripter, heraf 14 førstegangsfremsendelser, 2 autoreferater af disputatser og 4 boganmeldelser. Gennemgående har manuskripterne været af høj kvalitet. Det væsentligste kriterium i vurderingen har været den videnskabelige standard, herunder en kvalificeret behandling af de metodemæssige problemer. Alle manuskripter vurderes anonymt af to specialkyndige konsulenter forud for en afsluttende redaktionel bedømmelse.

Redaktionen ønsker at takke konsulenterne for deres indsats, der i mange tilfælde har haft mindst lige så meget karakter af vejledning som af vurdering. Redaktionen håber,



at flere forfattere vil finde det attraktivt at publicere i NJP i årene fremover. Det er ligeledes redaktionens ønske, at både biologiske, psykoterapeutiske og socialpsykiatriske arbejder vil finde vej til NJP? s spalter, således at den positive udvikling i dansk psykiatrisk forskning kan afspejles markant i tidsskriftet. Samarbejdet mellem redaktionen, forfatterne og konsulenterne er meget givende. Hvis dette samarbejde også kunne udvides til at omfatte en dialog mellem redaktionen og læserne, ville redaktionens muligheder for at sikre tidsskriftets forudsatte udvikling øges, udadtil såvel som indadtil.

Netop i forbindelse hermed arbejder den nordiske redaktion på at give tidsskriftet et mere internationalt tilsnit. Fra no. 1, 1999, vil NJP blive det officielle forum for WPA? s nordiske zone, hvilket betyder, at det ikke længere vil være muligt at publicere på et af de skandinaviske sprog. Som nævnt i tidligere årsberetninger giver publikationer i NJP, som har et oplag på mere end 5000 eksemplarer, en enestående mulighed for at udbrede kendskabet til dansk psykiatrisk forskning. Impact factor, som er et udtryk for, hvor hyppigt, der citeres fra tidsskriftet, stiger langsomt og var i 1997 0.213 - baseret på godt 100 henvisninger - mod 0.167 i 1995.

**Jens Knud Larsen**

### **11.3. NORDISK ARBEJDSGRUPPE FOR BØRNE- OG UNGDOMS PSYKIATRISK FORSKNING**

Gruppen består af 9 medlemmer - to fra hvert af de fire større nordiske lande og et fra Island. Danmark er repræsenteret ved Per Hove Thomsen og undertegnede. Årets forskerkursus havde emnet ?Epidemiologisk forskning i børne- og ungdomspsykiatrien? og blev afholdt i Århus d. 5-7.10.98.

Arbejdsgruppen har gjort status og vil fremover nedtone kursusvirksomheden og i højere grad prioritere og konkret forberede internordiske forskningsprojekter.

**Anne-Rose Wang.**

### **11.4. NORDISK PSYKIATER KONGRES 2000**

**Organisationskomiteen** består af: Annette Gjerris, Ralf Hemmingsen, Thomas Middelboe, Anne Stub Naylor, Merete Nordentoft, Bent Rosenbaum (præsident), Anne-Rose Wang.

**Den videnskabelige komité** består af: Tom Bolwig (formand), Birte Glenthøj, Ralf Hemmingsen (videnskabelig sekretær), Per Kragh-Sørensen, Povl Munk-Jørgensen, Merete Nordentoft, Thorkil Sørensen, Per Hove Thomsen, Tove Aarkrog.

First announcement er udsendt, second announcement forventes udsendt september 1999 og deadline for abstracts primo 2000. Kongrestidspunktet er 23. - 26. august 2000 og starter med en officiel åbning samt modtagelse på Københavns Rådhus.

## **Bent Rosenbaum**

### 12. Internationalt samarbejde

## **12.1. WORLD PSYCHIATRIC ASSOCIATION**

Ved at give ad hoc status til Kyrghyz Psykiatriske Selskab, Asserbedjan Psykiatriske Selskab, Det Armenske Psykiatriske Selskab samt Psykiatrisk Forening i Bosnien og Hercegovina er WPA i 1998 kommet op på samlet 111 medlemsforeninger. Yderligere har en række andre psykiatriske selskaber anmodet om optagelse og deres ansøgninger er i øjeblikket til vurdering.

De 18 Zonal Representatives har alle fremsendt årsberetninger over deres aktiviteter af hvilke det fremgår, at der er stigende aktivitetsniveau regionalt, samt at der indtil nu har været afholdt Zonal Meetings over hele verden. Kun 3 af disse møder har været tilknyttet et regulært WPA møde, hvilket vidner om et højt engagement og aktivitetsniveau blandt de 18 udvalgte. Danmark hører under den Nordiske region, hvor dr. Kari Pylkkanen fra Finland er Zonal Representative. Kari Pylkkanen udfører et overordentligt værdifuldt arbejde med at knytte regionen sammen herunder forstærke kommunikationen mellem de nordiske og de baltiske lande i regionen.

Den videnskabelige del af WPA er primært knyttet til ca. 50 sektioner. Seneste tilkommende sektioner etableret på ad hoc basis indtil næste generalforsamling er Sektioner om Mental Health Economics og Psychiatry and Human Sexuality.

Der er i det forløbne år ydet støtte til flere sektioners aktiviteter. Det drejer sig bl.a om udarbejdelse af guidelines for undervisning i interviewteknikker, støtte til undervisningsprogrammet med udvikling af International Guidelines for Diagnostic Assessment samt støtte til en tværgående arbejdsgruppe om vold ledet af Sektionen for Conflict Management and Resolution.

I WPA? s officielle tidskrift *Current Opinion in Psychiatry*, er debat foran en nyskabelse. Allerede offentliggjort er et debatforum om psykiatere og dødsstraf samt om psykiatri og medicinsk undervisning og et forum omhandlende synspunkter på Madrid Deklarationen er under udarbejdelse. Det kan iøvrigt oplyses, at Madrid Deklarationen i øjeblikket er blevet oversat til 17 forskellige sprog, bl.a svensk, men at der fortsat ikke foreligger en officiel dansk oversættelse.

WPA? s undervisningsaktiviteter er i stærk udvikling. Der er således allerede etableret et WPA Educational Liaison Network, hvis medlemmer forventes at ville få stor betydning for fremtidig udbredelse og evaluering af WPA? s undervisningsprogrammer med 3 typer Liaison personer, nemlig senior psykiatere, yngre psykiatere samt psykiatere under uddannelse.

Af særlig interesse for yngre psykiatere (under 35 år) er det fellowship program, der er knyttet til den kommende verdenskongres i Psykiatri, Hamburg 1999, hvor deadline for at ansøge om fellowship 1.2.1999.

WPA har netop færdiggjort en analyse af et survey til alle medlemsforeninger og med en svarprocent på op mod de 100. Der arbejdes i øjeblikket i WPA? s bestyrelse på en handlingsplan med det formål at tilgodese de mange rekommendationer fra medlemmerne.

WPA er i øjeblikket ligeledes ved at afslutte udarbejdelsen af en *Manual of Procedures*, der detaljeret beskriver organisationens arbejdsform indenfor samtlige områder og som skal bidrage til at opfylde organisationens ønske om større klarhed og gennemsækelighed.

**Marianne Kastrup**

### **12.1.1. WPA EDUCATIONAL NETWORK (VOKSENPSYKIATRI)**

Under ledelse af Roger Montenegro fra Argentina er etableret et WPA Educational Network med det formål at udveksle informationer og idéer imellem WPA? s medlemslande vedrørende uddannelsesaspekter. Kommunikationen foregår via e-mail. DPS har udpeget to kontaktpersoner til netværket, en yngre og ældre psykiater, som er Torben Lindskov Hansen og Anne Lindhardt.

**Anne Lindhardt**

### **12.1.2. WPA EDUCATIONAL NETWORK (BØRNE- OG UNGDOMS-PSYKIATRI)**

## 12.2. UNION EUROPÉENNE DES MÉDICINS SPÉCIALISTES (UEMS), SEKTION FOR BØRNE- OG UNGDOMS-PSYKIATRI/PSYKOTERAPI

Den børne- og ungdomspsykiatriske sektion nedsat af UEMS (Union Européenne des Médecins Spécialistes) har eksisteret siden 1993. Sektionen består af to repræsentanter fra hvert land (én fra det videnskabelige selskab og én fra organisationen).

Sektionen afholder møde 1 gang årligt.

Siden 1996 har der været etableret samarbejde mellem UEMS sektionen for børne- og ungdomspsykiatri/psykoterapi og European Society for Child and Adolescent Psychiatry (ESCAP).

Samarbejdet med UEMS sektionerne for pædiatri og psykiatri vægtes højt.

Det årlige møde blev afholdt den 24. oktober 1998.

Områder, der arbejdes med, er følgende:

*Dannelsen af ?European Board of Child and Adolescent Psychiatry/ Psychotherapy? (udvalget vedr. speciallægeuddannelsen):*

Statutter blev vedtaget, sammensætning af Boarden er den samme som sektionen. Boardens formand er sektionens næstformand og næstformand i Boarden er sektionens formand.

Der arbejdes her videre med harmonisering vedr. speciallægeuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri, incl. overvejelse vedr. ekspertområder/ subspecialer.

*CME (Continuing Medical Education) i børne- og ungdomspsykiatri:*

En nedsat arbejdsgruppe fremlagde udkast vedr. indhold, organisation, oplæg til monitorering for de enkelte medlemslande og monitorering for CME subkomiteen under UEMS.

Iøvrigt arbejdes der fortsat med kontakt til østlandene og med UEMS Charter of Visitation.

Undertegnede varetager nu posten som sektionens kasserer i stedet for tidligere næstformandsposten.

Undertegnede har som repræsentant for den børne- og ungdomspsykiatriske specialistsektion deltaget i det årlige møde for Lægeforeningens UEMS's repræsentanter den 3. oktober 1998.

Danske repræsentanter i sektionen er overlæge Hanne Børner, DPBO og undertegnede udpeget af DPS.

**Nini Smedegaard Olesen**

### **12.3. UNION EUROPÉENNE DES MÉDICINS SPÉCIALISTES (UEMS), SEKTION FOR VOKSENPSYKIATRI**

Der er afholdt 2 møder i 1998. Arbejdet har koncentreret sig om udarbejdelse af et sæt rekommendationer for arbejdet med kvalitetsudvikling inden for psykiatri. Rekommendationerne har været forelagt bestyrelsen og Kvalitetsudvalget til kommentarer, og efter endelig tilretning vil de blive vedtaget på det førstkommande møde i april 1999. Herudover er udarbejdet en rapport om uddannelse i biologisk psykiatri, samt socialpsykiatri med henblik på en uddybende beskrivelse af uddannelseskravene inden for disse områder på linie med det specificerede krav til psykoterapiuddannelsen. Dette arbejde indgår i forbindelse med den begyndte revision af ? Requirements for training?. Dette arbejde påregnes færdiggjort i løbet af 1999.

Medlemslandene er blevet forespurgt om, hvilken gennemslagskraft de udsendte ? Requirements for training? har haft i forbindelse med revision af uddannelsesstruktur og program. Alle medlemslande har refereret tilbage, at rekommendationerne er indgået som en væsentlig og integreret del i uddannelseskravene.

De to pladser i UEMS Sektion og Board deles traditionelt med én til DPBS og én til DPBO. Pladserne varetages af henholdsvis Anne Lindhardt (som samtidig er sekretær for Sektion og Board) og Helle Aggernæs. Der er kontakt ved fremmøde mellem Videreuddannelsesudvalg og UEMS-repræsentanten.

**Anne Lindhardt**

### **12.4. EUROPEAN SOCIETY OF CHILD AND ADOLESCENT PSYCHIATRY**

Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion er medlem af dette europæiske selskab. ESCAP har siden 1996 haft samarbejde med UEMS sektionen for børne- og ungdomspsykiatri/psykoterapi.

ESCAP's nuværende præsident er professor Remschmidt, Tyskland. Der er tradition for, at Danmark og Norge skiftes til at have en repræsentant i bestyrelsen.

Aktuelt er det Norge, der sidder på bestyrelsesposten og er repræsenteret ved Helena Vandvik, Oslo.

ESCAP udgiver bl.a. "European Journal of Child and Adolescence Psychiatry" ligesom selskabet hvert fjerde år afholder en europæisk kongres, næste gang 15.-19. september 1999 i Hamburg.

### **Jens Buchhave**

#### 13. DPS's råd for personidentificerbar forskning ved det psykiatriske centralregister

I perioden 01.11.1997-31.10.1998 har Dansk Psykiatrisk Selskabs Råd for Personidentificerbar Forskning ved Det Psykiatriske Centralregister behandlet i alt 13 sager.

De registeransvarlige myndigheder for videregivelse af data til brug for personidentificerbar forskning har fået forelagt de nævnte 13 sager med anmodning om dataudtræk og har pr. 31.10.1998 givet tilladelse til 10 af de 13 ansøgninger. De resterende 3 ansøgninger er på nuværende tidspunkt under behandling ved de registeransvarlige myndigheder.

### **Povl Munk-Jørgensen**

#### 14. WHO Collaborating Center

Som ICD-10 referencecenter har centret afholdt forskellige ICD-10-kurser, herunder et 4-dages "advanced training course" ved AEP-kongressen i København i september. Centret har bidraget med udarbejdelse af kapitler og artikler i internationale håndbøger og tidsskrifter, samt ved udgivelsen af alment oplysende småbøger og hefter, bl.a. i Psykiatrifondens regi. Centret har desuden fortsat haft udbredt konsulentvirksomhed vedrørende den praktiske anvendelse af ICD-10.

Som SCAN-trænings center har centret afholdt en række SCAN- og PSE-træningskurser, herunder gentagne SCAN-kurser ved Karolinska Sjukhuset, Stockholm. Centret har også i år haft formandskabet i WHO's SCAN Committee og har i forbindelse hermed forestået færdiggørelse af algoritmerne for computerprogrammet for SCAN version 2.1, samt været vært for det årlige komite-møde.

## Aksel Bertelsen

### 15. Sundhedskomiteens psykiatriudvalg

Psykiatriudvalget består af: *Thomas Middelboe, Birgitte Vange, Anne Rose Vang, Haakon Lærum, Anne Lindhardt, Kristen Kistrup, Merete Nordentoft.*

Udvalget har kommenteret psykiatriområdet i Sundhedsministeriets publikation: Udvalget har som led i Sundhedskomiteens tema Social Ulighed i Sundhed udarbejdet to artikler: 1) Unge med psykose ved Merete Nordentoft og 2) Sexuelt misbrugte børn ved Marianne Lau Herudover har udvalgets vigtigste arbejde været forberedelsen af bogen *Sammenhæng og brud i psykiatrisk behandling?*. Udvalget arbejder med bogen og regner med at den kan udgives i 1999. Ny formand for udvalget er Thomas Middelboe.

## Merete Nordentoft

### 16. Sundhedsstyrelsens rådgivnings-gruppe vedrørende psykiatri

#### **Kommissorium:**

En permanent rådgivningsgruppe vedrørende psykiatri med den opgave at bistå og rådgive Sundhedsstyrelsen, og i denne forbindelse følge udviklingen og pege på initiativområder vedrørende behov og tilrettelæggelse af den psykiatriske virksomhed.

Sundhedsstyrelsen udpeger alene gruppens medlemmer, herunder (fra 1997) formanden for Dansk Psykiatrisk Selskab.

Der er afholdt 2 møder i 1998. Blandt hovedemnerne har været rapporterne *?*Målsætninger for kvalitet i distrikpsykiatrien? *(udkommet oktober 1998), ?*Målsætninger for kvalitet i børne- og ungdomspsykiatrien? *(udkommet oktober 1998), samt rapporten ?*Den fremtidige tilrettelæggelse af den børne- og ungdomspsykiatriske virksomhed? *(sendt til høring oktober 1998) og ?*Redegørelse om muligheden for at etablere forsøg med medicinfri afdelinger? *(sendt til Sundhedsministeriet oktober 1998). Herudover har man diskuteret rekruttering til faget, herunder muligheder for at få psykiatrien ind i turnusuddannelsen i Danmark.*

Kommende opgaver og funktioner planlægges.

## Bent Rosenbaum

### 17. Sundhedsstyrelsens udvalg vedrøren-de forslag til national handlingsplan for forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord i Danmark

I Sundhedsstyrelsen har i perioden juni 1997 til august 1998 været nedsat et udvalg vedrørende Forslag til National Handlingsplan for Forebyggelse af Selvmordsforsøg og Selvmord i Danmark. Overlæge Merete Nordentoft har været formand for udvalget og Overlæge Preben Bo Mortensen har været medlem. Herudover har udvalget bestået af en lang række andre personer med selvmordsforskning og selvmordsforebyggelse som interesseområde.

Udvalget afleverede i august 1998 Forslag til National Handlingsplan for Forebyggelse af Selvmordsforsøg og Selvmord i Danmark til Sundhedsministeren og rapporten har efterfølgende været drøftet i regeringen. Der er endnu ikke kommet udmeldinger om i hvilket omfang forslaget til handlingsplan kan sættes i værk.

Handlingsplanen indeholder rekommandationer på en lang række områder opdelt i 1) interventioner rettet mod selvmordsprocessen, 2) interventioner rettet mod risikogrupper og risikofaktorer og 3) interventioner på det generelle niveau. Af speciel interesse for psykiatrien er, at der er anbefalinger om:

- ? ? at der gennemføres uddannelsesprogrammer i forhold til praktiserende læger med henblik på at bedre disse evne til at diagnosticere psykisk sygdom, herunder misbrug
- ? ? at alle der bringes ind på sygehus efter selvmordsforsøg skal bedømmes som minimum ved en psykiater, men gerne med inddragelse af psykologer og socialrådgivere
- ? ? at der er anbefalinger om at der foretages intensiveret opfølgning af udskrevne psykiatriske patienter for at mindske selvmordsfaren efter udskrivelse
- ? ? at der gennemføres uddannelsesprogrammer der sikrer personale i psykiatrien grundviden om selvmordsadfærd, herunder færdigheder i at bedømme selvmordsrisiko
- ? ? at der systematisk gennemføres retrospektive gennemgange (medical audit) i tilfælde af selvmord eller selvmordsforsøg på afdelingen eller blandt ambulante patienter
- ? ? at der foretages arkitektonisk gennemgang af psykiatriske afdelinger med henblik på at reducere muligheden for selvmordshandlinger
- ? ? at der gennemføres landsdækkende registrering af selvmordsforsøg



? ? at der gennemføres årlige opgørelser over hyppigheden af selvmord og selvmordsforsøg blandt psykiatriske patienter

**Merete Nordentoft**

## 18. Dansk Psykiatrisk Selskabs love

*Vedtaget sommeren 1995*

¶1

Selskabets formål er at fremme dansk psykiatri. I særlig grad er det selskabets opgave at fremme dansk psykiatrisk forskning, at sikre den bedst mulige uddannelse af fagets udøvere, at arbejde for, at befolkningen får et optimalt psykiatrisk behandlingstilbud og at udbrede kendskabet til psykiatri.

¶2

Stk. 1. Som medlemmer kan optages læger.

Stk. 2. Anmodninger om medlemsskab skal bekendtgøres i indkaldelserne til selskabets møder. Ønsker et medlem af selskabet at protestere imod en læges anmodning om optagelse, skal dette skriftligt meddeles bestyrelsen senest 14 dage efter bekendtgørelsen. Herefter kræver optagelse af den pågældende, at 2/3 af de ved næste møde tilstedeværende medlemmer stemmer herfor. Hvis der ikke indgives protest imod en anmodning om optagelse, er bekendtgørelsen at betragte som godkendelse af medlemskabet.

Stk. 3. Æresmedlemmer kan foreslås af bestyrelsen, og optagelse af disse medlemmer fordrer, at 2/3 af de ved generalforsamlingen tilstedeværende medlemmer stemmer herfor, idet bestyrelsens forslag skal være meddelt medlemmerne i indkaldelsen til generalforsamlingen.

¶3

Stk. 1. Selskabet består af to sektioner, én for voksenpsykiatri og én for børne- og ungdomspsykiatri. Man skal vælge, hvilken sektion man vil tilhøre. Sektionsskifte kan finde sted. Oplysning om et medlems sektionsskifte gives i indkaldelsen til et medlemsmøde.

Stk. 2. Selskabets møder er fælles for de to sektioner.

¶4

Medlemmer af selskabet, der samtidig er medlemmer af Foreningen af Yngre Læger, udgør Fraktionen af Yngre Psykiatere (FYP). Denne fraktion kan opstille egne vedtægter, der skal godkendes af selskabets bestyrelse. Fraktionen vælger sin egen ledelse, der fastsætter kontingent for medlemsskab af fraktionen. Medlemmer af selskabet, der ikke ønsker optagelse i fraktionen, kan meddele dette skriftligt til selskabets bestyrelse.

¶5

Selskabets medlemmer kan efter bestyrelsens godkendelse slutte sig sammen i faglige interessegrupper under D.P.S. og derved bidrage til at give bredde til selskabets aktiviteter. Interessegrupperne kan ikke selvstændigt ytre sig på selskabets vegne. Interessegrupperne er økonomisk uafhængige af selskabet.

Bestyrelsen udarbejder standardbestemmelser for interessegrupper.

## 76

Stk. 1. Selskabets bestyrelse består af 10 medlemmer, hvoraf én er formand.

Stk. 2. Formanden vælges særskilt på generalforsamlingen for to år ad gangen af begge sektioner i forening. Formanden kan ikke umiddelbart genvælges.

Stk. 3. De øvrige ni medlemmer vælges ligeledes for to år ad gangen. Umiddelbart genvalg kan finde sted, dog er den maksimale sammenhængende funktionsperiode 6 år. En eventuel valgperiode som formand indregnes ikke heri.

Stk. 4. Af de ni bestyrelsesmedlemmer vælges seks af den voksenpsykiatriske sektion og tre af den børne- og ungdomspsykiatriske sektion.

stk. 5. Forslag om opstilling af et medlem til bestyrelsesvalg kan fremsættes af ethvert medlem af den pågældende sektion. Bestyrelsen meddeler med mindst 3 mdrs. varsel, tid og sted for den ordinære generalforsamlings afholdelse. Samtidig hermed indkalder bestyrelsen forslag fra selskabets medlemmer til dagsordenspunkter for generalforsamling og opstilling af kandidater til bestyrelsen, herunder formand for selskabet. Opstillingen kan dog finde sted indtil punktets behandling på generalforsamlingen. Bestyrelsen udsender i forbindelse med indkaldelse til generalforsamlingen en oversigt over foreslåede medlemmer, herunder formand, og tilkendegiver i forbindelse hermed hvilke af de opstillede kandidater den anbefaler.

Bortset fra formandsposten konstituerer bestyrelsen sig selv med en næstformand fra hver sektion samt sekretær og kasserer.

Stk. 6 Ved formandens varige forfald konstituerer bestyrelsen sig med ny formand for perioden indtil næste generalforsamling. Ved varigt forfald hos øvrige bestyrelsesmedlemmer vælges ved næste ordinære generalforsamling nyt bestyrelsesmedlem for den pågældende sektion.

## 77

Stk. 1 Bestyrelsen nedsætter selskabets udvalg. Disse kan være stående eller nedsættes ad hoc. Medlemmer af stående udvalg udpeges for en to-års periode. Der er mulighed for genudpeging, dog er den maksimale sammenhængende funktionsperiode 6 år. I ekstraordinære tilfælde kan bestyrelsen dispensere fra 6-års reglen. Forud for udpeging af nye

udvalgsmedlemmer indhentes forslag fra selskabets medlemmer. Det tilstræbes, at Fraktionen af Yngre Psykiatere er repræsenteret i alle udvalg.

Stk. 2. Udvalgene får økonomisk dækning fra selskabet til afholdelse af møde- og rejseudgifter efter de af bestyrelsen fastsatte regler herom.

### 8

Stk. 1. Der afholdes årligt ordinær generalforsamling i februar eller marts måned. Indkaldelse til generalforsamling med angivelse af dagsorden udsendes mindst tre uger i forvejen. Ekstraordinær generalforsamling skal med angivelse af dagsorden indkaldes med mindst 3 og højst 8 ugers varsel, hvis mindst 3 bestyrelsesmedlemmer eller 50 medlemmer kræver det.

Stk. 2. Den ordinære generalforsamling skal mindst have følgende dagsordenspunkter:

- 1) Valg af dirigent.
- 2) Beretning v/formanden.
- 3) Beretning v/kassereren.
- 4) Indkomne forslag.
- 5) Valg af bestyrelsesmedlemmer.
- 6) Valg af kollegial revisor.
- 7) Eventuelt.

Stk. 3. Ordentligvis udsendes formandens skriftlige beretning forud for den ordinære generalforsamling.

Stk. 4. Kassereren forelægger det reviderede regnskab til godkendelse. Det årlige kontingent fastsættes.

Stk. 5. Medlemmer kan indtil 2 mdr. forud for generalforsamlingens afholdelse fremsende forslag til dagsordenspunkter for generalforsamlingen. Bestyrelsen skal inden generalforsamlingen skriftligt meddele selskabets medlemmer emnet for disse forslag.

Stk. 6. Afstemninger ved generalforsamlinger afgøres ved simpel majoritet med de i ? 2 og ?9 nævnte undtagelser. Afstemningerne skal foregå skriftligt og hemmeligt, hvis det kræves af blot et enkelt tilstedeværende medlem. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt. Listeopstilling kan ikke finde sted.

### 9

Beslutning om lovændringer og betydningsfulde udadgående skridt kræver drøftelse ved en generalforsamling. Generalforsamlingen er kun beslutningsdygtig i de her nævnte sager, hvis mindst halvdelen af foreningens medlemmer er til stede. I modsat

fald skal forslagene sendes til urafstemning. Generalforsamlingen kan efter almindelige afstemningsregler afgøre, om et forslag skal betegnes som et betydningsfuldt udadgående skridt. Ved urafstemninger skal bestyrelsen have givet medlemmerne skriftlig orientering om spørgsmålet. Afgørelsen træffes ved simpel majoritet blandt de afgivne stemmer.

#### §10

Stk. 1. Som tilforordnede eller lignende for offentlig myndighed (f.eks. specialistnævnet) indstiller bestyrelsen efter opfordring fra den pågældende myndighed det nødvendige antal medlemmer og suppleanter for den pågældende funktion.

Stk. 2. De medlemmer og suppleanter, som bestyrelsen indstiller vælges efter følgende regler.

Stk. 3. Forud for valgene indkalder bestyrelsen forslag til opstilling af kandidater. Ethvert medlem af den pågældende sektion kan opstille kandidater, der skriftligt har erklæret sig villige til valg.

Stk. 4. Stemmeret til respektive sektioners tilforordnede m.v. har alle medlemmer af den pågældende sektion.

Stk. 5. Valgbare er alle medlemmer i sektionen, der har speciallæge-ankendelse i det pågældende speciale, og som er tilsluttet sektionen. Valget sker ved urafstemning. Simpelt flertal er afgørende. Valget gælder for fire år, med mindre der af myndighederne er fastlagt særlige regler herom. Et medlem og en suppleant fra hver sektion afgår hvert andet år. Umiddelbart genvalg som tilforordnet kan ikke finde sted.

#### §11

Stk. 1. Selskabets regnskabsår er kalenderåret.

Stk. 2. Regnskabet revideres af en revisor og af en på generalforsamlingen for 2 år valgt kollegial revisor. Sidstnævnte har mulighed for genvalg med maksimale sammenhængende funktionstid på 6 år.

Stk. 3. Medlemmerne hæfter ikke for selskabets forpligtelser.

#### §12

Beslutning om selskabets ophævelse kræver en majoritet på mindst 4/5 af selskabets medlemmer ved urafstemning efter behandling på en generalforsamling.

I tilfælde af selskabets ophævelse tilfalder en eventuel kassebeholdning Psykiatrisk Forskningsfond, subsidiært andet fond til fremme af psykiatrisk forskning.

### **Cirkulære med relation til ovenstående love.**

1. Ved opstilling af kandidater til bestyrelsen skal det indgå i overvejelserne, at formanden som hovedregel vælges blandt personer, der har sæde i bestyrelsen. Dette betyder ikke, at alle bestyrelseskandidater skal være formandsemner, men blot at bestyrelsen bør være således sammensat, at kontinuitet mellem bestyrelsespladser og formandspost kan sikres.
2. Ved bestyrelsens sammensætning er kriterier som geografisk tilhørsforhold, stilling som yngre læge/fastansat læge, ansættelse på ungdomspsykiatrisk afdeling, overlæge eller praktiserende speciallæge, samt hensynet til kønsfordelingen af betydning. Dog bør hensynet til den enkelte kandidats kvalifikationer og engagement ikke kunne trænges i baggrunden af rigoristisk hensyntagen til de øvrige nævnte kriterier.
3. For at bedre muligheden for, at alle dele af landet kan være repræsenteret ved generalforsamlingerne, skal der tages geografiske hensyn ved placeringen af disse.
4. I forbindelse med etablering af det børne- og ungdomspsykiatriske speciale bør det i en overgangsfase tilstræbes, at den børne- og ungdomspsykiatriske repræsentation i bestyrelsen stammer fra såvel børne- som ungdomspsykiatriske afdelinger. Ligeledes bør det i en overgangsfase sikres, at de voksenpsykiatriske uddannede ungdomspsykiatere repræsenteres i relevante udvalg: det børne- og ungdomspsykiatriske videreuddannelsesudvalg, det børne- og ungdomspsykiatriske psykoterapiudvalg, kursusudvalg og det voksenpsykiatriske videreuddannelsesudvalg.

### **2. Standardbestemmelser for interessegrupper i D.P.S. (jvf. DPS's love 7).**

Interessegrupperne kan, såfremt de ønsker det, organisere sig efter følgende retningslinier.

1. Interessegrupperne er medlemsgrupperinger under Dansk Psykiatrisk Selskab og respekterer således i det hele Dansk Psykiatrisk Selskabs love og beslutninger vedtaget af selskabets generalforsamling og bestyrelse.
2. Interessegruppens formål er at fremme og øge kendskabet til særlige discipliner indenfor psykiatrien ud fra såvel handlings- som forskningsorienterede synsvinkler.
  - a. For at opnå dette kan interessegrupperne arrangere egne møder om relevante problemstillinger og bistå Dansk Psykiatrisk Selskab med at organisere møder, kurser m.v.

- b. Interessegrupperne kan afgive udtalelse til bestyrelsen for Dansk Psykiatrisk Selskab efter anmodning og på eget initiativ.
- c. Interessegrupperne kan ikke selvstændigt ytre sig på selskabets vegne.

3. Ethvert medlem af Dansk Psykiatrisk Selskab kan blive medlem af en interessegruppe.

4. En interessegruppe kan tillade optagelse af ekstraordinære medlemmer, dvs. personer med faglig interesse for området, som ikke er medlemmer af Dansk Psykiatrisk Selskab.

Ekstraordinært medlemskab kræver individuel godkendelse af interessegruppens kompetente organ.

Ekstraordinære medlemmer kan ikke indvælges i interessegruppens kompetente organer og kan ikke deltage i behandling af sager omfattet af 2b.

5. Grupperne afgør selv, hvorledes deres organisatoriske opbygning skal være.

## 19. FYP's vedtægter

## ¶1

Fraktionen af Yngre Psykiatere (FYP) er en fraktion af Dansk Psykiatrisk Selskab (DPS).

## ¶2

Fraktionens formål er at fremme yngre børne- og voksenpsykiateres interesser inden for DPS's formålsparagrafs rammer.

Dette opnås ved:

- 1) at nedsætte arbejdsgrupper, som har til opgave at udforme oplæg til diskussionsmøder,
- 2) at oprette og opretholde informationsvirksomhed, kombineret med indbyrdes kommunikation,
- 3) at opstille medlemmer af FYP ved valg til DPS's bestyrelse og holde denne informeret om FYP's synspunkter.

## ¶3

I FYP optages yngre psykiatere, der er medlemmer af DPS og F.a.y.L. Indmeldelse i FYP sker automatisk ved indmeldelse i DPS. Udmeldelse følger automatisk udmeldelse af F.a.y.L eller DPS. Yngre psykiatere i DPS, der ikke ønsker medlemskab af FYP, kan udmelde sig i henhold til ¶4 i DPS' love.

## ¶4

Ordinær generalforsamling afholdes årligt i november måned. FYP's ledelse indkalder skriftligt hertil med 3 ugers varsel. Indkaldelsen skal indeholde en dagsorden med følgende punkter:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning fra ledelse og arbejdsgrupper.
3. Godkendelse af regnskab og fastlæggelse af kontingent.
4. Valg af ledelse, medlemmer af arbejdsgrupper og revisorer og opstilling af eventuelle FYP kandidater ved valg til DPS' bestyrelse.
5. Eventuelt.

Kandidater til FYP's ledelse skal indkaldes af ledelsen inden 1. september, og opstilling kan finde sted før eller på generalforsamlingen.

Et medlem kan ved skriftlig henvendelse til FYP's ledelse senest 1. oktober få en sag optaget som selvstændigt punkt på dagsordenen. Afgørelser på generalforsamlingen træffes ved simpelt stemmeflertal, j. dog ¶12 og ¶13. Afstemningen skal være skriftlig, hvis blot et medlem forlanger det.



## 75

Ekstraordinær generalforsamling kan indkaldes af FYP's ledelse, hvis 3 medlemmer af denne ønsker det. Hvis en tredjedel af medlemmerne skriftligt begærer dette over for ledelsen, skal denne inden 14 dage skriftligt indkalde til ekstraordinær generalforsamling med 14 dages varsel.

## 76

Kassereren fremlægger revideret regnskab, budget og kontingentforslag ved den ordinære generalforsamling.

## 77

Stk. 1. På generalforsamlingen vælges ledelsesmedlemmer. Ledelsen skal fortrinsvis sammensættes af både børne- og voksenpsykiatere, således at der bor ledelsesmedlemmer såvel øst som vest for Storebælt. Afstemningen er skriftlig og sker ved udfyldelse af stemmeseddel med navne på medlemmer, som opstiller til valg.

Antallet af navne på stemmesedlen må højst være lig antallet af pladser på valg. En sådan stemmeseddel kan indsendes i forvejen til formanden for ledelsen og må være denne i hænde en uge før generalforsamlingen.

Stk. 2. Der vælges efter flest stemmer 4 ledelsesmedlemmer for 2 år i ulige år og 3 ledelsesmedlemmer for 2 år i lige år. Ved et medlems afgang fra ledelsen efter mindre end et års funktion vælges ved den årlige generalforsamling den af de opstillede kandidater, der har fået flest stemmer efter de indvalgte ledelsesmedlemmer, som nyt medlem for det resterende år.

Stk. 3. Ved stemmelighed (inkl. brevstemmer) foretages om nødvendigt ny afstemning af de fremmødte på generalforsamlingen, og ved fortsat stemmelighed foretages lodtrækning mellem kandidaterne med lige antal stemmer.

## 78

Ledelsen konstituerer sig umiddelbart efter generalforsamlingen med en formand, en sekretær og en kasserer med den begrænsning, at en person kan vælges til formand højst 2 på hinanden følgende år. Ledelsen koordinerer fraktionens arbejde. Protokollat over alle ledelsesmøder skal underskrives af mindst 3 ledelsesmedlemmer.

## 79

Generalforsamlingen eller ledelsen kan nedsætte arbejdsgrupper til behandling af specielle opgaver.

74

¶10

Medlemmer af FYP i DPS' bestyrelse er bisiddere i FYP's ledelse. De har møderet ved alle ledelsesmøder i FYP og mødepligt, når ledelsen ønsker det. Medlemmer af FYP i DPS' udvalg er medlemmer af tilsvarende arbejdsgrupper, der er nedsat af fraktionen.

¶11

Rejseudgifter for medlemmer af ledelse og arbejdsgrupper til indkaldte møder refunderes efter gældende aftale med ledelsen.

¶12

Beslutning om fraktionens ophør skal vedtages ved to på hinanden følgende generalforsamlinger. Mindst 2/3 af de fremmødte skal ved hver af disse generalforsamlinger stemme for ophøret. Ved fraktionens ophør tilfalder en eventuel formue DPS.

¶13

Vedtægtsændringer kræver mindst 2/3 flertal blandt de fremmødte på generalforsamlingen. Forslag til vedtægtsændringer skal være udsendt til medlemmerne samtidig med indkaldelse til generalforsamling.